

ወሮት

ዶዥ ስብቅ

-አዲ-በለው አበራ ጽጋኑ

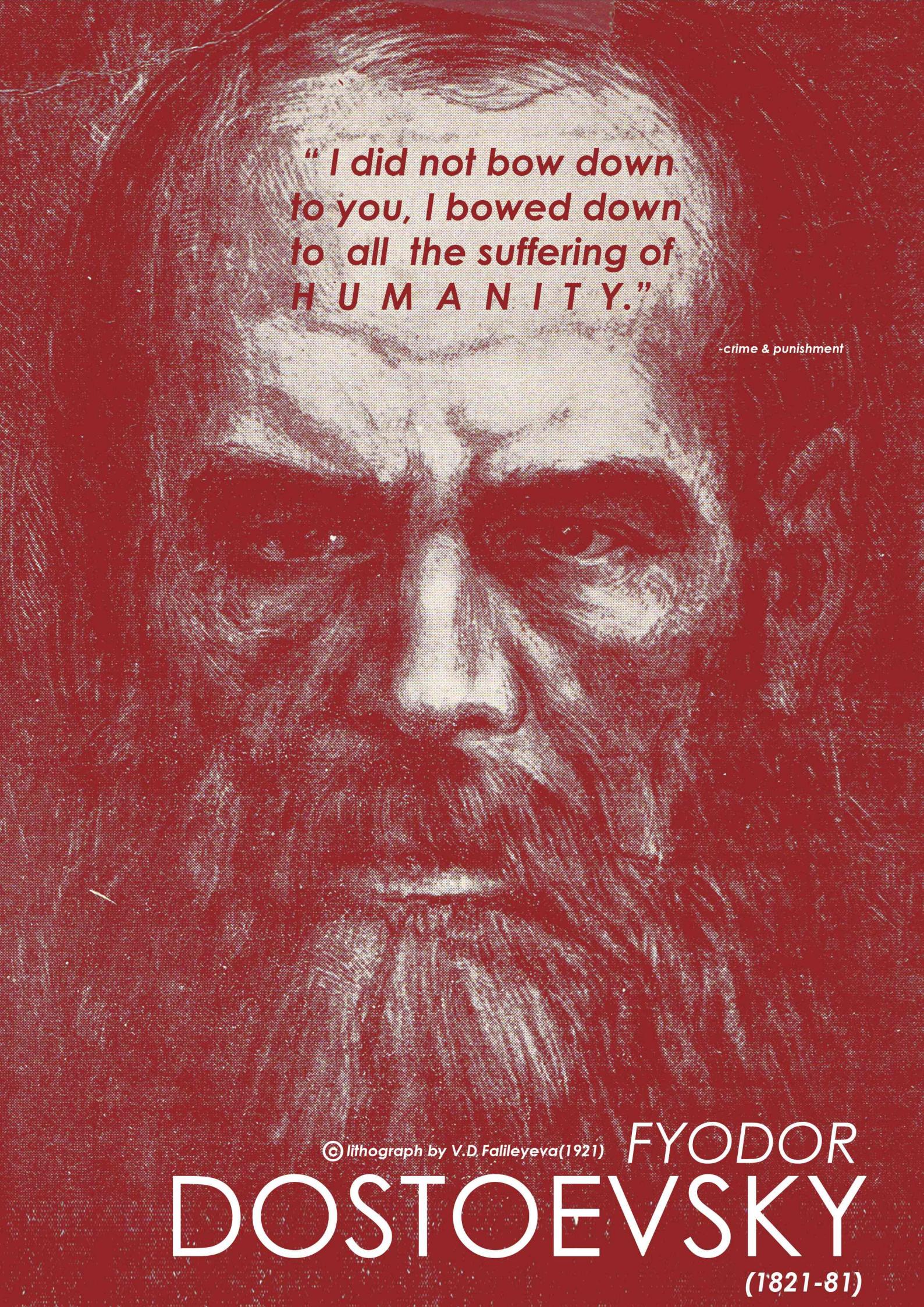
የተወ-ደረም ከመን ይገባኝቦች - ፩ ፻፻፻

-፭ ዓ.ም በቀል ለማ

+፭፻፻፻ ገኬ ስብቅ

-፳ ፈ ቅ ላ ዓ ዓ ዓ ዓ

*"I did not bow down
to you, I bowed down
to all the suffering of
HUMANITY."*

-crime & punishment

© lithograph by V.D. Falileyeva (1921)

FYODOR
DOSTOEVSKY
(1821-81)

ዶዕ ስጋ

አስ ባለው አበራ ገንዘብ

በር ከፍች ማልጋሁበት በነድ ቅለም በተከናወ ምድር በት ወሰጥ ነኝ፡ መለማ እንዳይወጣው ያህል እንዳት የሚለት አበራ ተል በቀረባ ተንጋጌ በርሃን አውርዳለች፡ ከእርዳ ሆኖ ቅዱ ተንካሬ ማምፏ የለበት ባለርበበበ ተረክሬ ተዘመኑል፡ መሆሉ ለይ ከእንጂዚት የተበቃ የፍርድና ሪፖር መሆኑ ይታደል፡ ግድግኝው ለይ የሚከናወ መስፈርቶ ቁስት በቻ ያለው ከበት ስሜት ተስቃድል፡ ሲከናወ መቀመሪያው የሰዓቱን ከበብ እየዘረን የከፍለን ዓላት ያደረጋል፡ ስዕስታዊነት እንዲያደርግ የሚደርግ የፍርድና ሆኖ ቅዱ ይታደል፡ ማስቀመጥ እንደሆነ የመስቀል ተመሳሳይ፡ መንፈጸመ ተመሳሳይ፡ በዚህ በት-ል ላይ ምት ይመቀመጥ መስጠት እንደገባች አይተ ተይናወለሁ፡ ከከፍለ አፈጻጸሙ መመጥና ማምላጥ ልልኝነለሁ፡

ወለደ ለይ ከጥናርተር የነበር ቅዱ ተነጥቷል፡ የጥረያው ወለደ ብቻ ማለት እንደ ቅዱበት ተከናወን ይመናገድል፡ አጥንቶች በውሰድ ይገኘኝለ፡ የለበት ከረጋግሽ ቅዱውን ያርሳል፡ እኩች በየሚከናወ ዓላት የከፍለ፡ እንዳች ቁንቅን ለገመብናል፡ ያለማቃረጥ እድሜቃለሁ፡ መንቅሳ ተመሳሳይ ይሞ የግል፡ ይቀበላል፡ ማማ ያጠለው እግዢች የወለደን ታማና ይተመትማለ፡ መንፈጸመ ተመሳሳይ፡ በዚህ በት-ል ላይ ምት ይመቀመጥ መስጠት እንደገባች አይተ ተይናወለሁ፡ ከከፍለ አፈጻጸሙ መመጥና ማምላጥ ልልኝነለሁ፡

እት ለዚቱ ከጥረያው ወለደ ቅለቁል በውረድ ለጥናርተር ለንስል እኩችን በሽምቀቹ የተያዘው ዕረቀቻን ባማረ የጥናርተር መንበር ለይ የተቀመጠ እንደ በላቱና አሉ፡ በጥናርተር ቅዱ ሆኖ ይመረምረናል፡ ከእርዳ ይርባ ለጥናርተር ቅዱውን መንበር ለመስቀል የለው ያረጋ የበረት በር ይታየቷል፡ ተነሥች መዘጋጀዎን አልመዝሙኩትም፡ ለሆኔም አልነበረኝም፡ ካር የን ለዘላጋለም ተከናወው እንዳቀሩና ይር እንዳደረሰት የስታውቁል፡ ተረኞ በየት በት-ል ገንዘብ? በዚህ የፍርድ ተፋጻ ለይለ ማን ለየመን? ...እኩምርቶ መልሰ ተለዋ ያናውዘበናል፡ ከተቀመጥኩበት መንበር ወር ያለኝነ መቀ ተስፈልጋለሁ፡ እንደመጠኑ ተማበቀዴለሁ፡ ከዚቱ የማየው በላቱና ለማ እግዢች የነበር ቅዱ ለይ አርፈዋል፡ ማንኛቻን ተፈቻ ማንኛቻን አፈቻ ከዚ? እነዚች ሲከናወ ለይ እንደቻ ይረስ?

ዘኔት ላይ ትይቶ የተቀመጥበት ሥር ካለበት በላይና እኔነቱ ጋር ነበር፡ የሰላም የረዳ አልነበረም፡ ጥን
እርስ የአይደዱኝን መጥሪ የሚፈጸፍ ተቁልሎ የተሽከመ ገጽ ነበር፡ የወራሱት ይያቀ ሂጻእት፡ መሬር
ወንጀሌ፡ የወሰንከት የተሳሳተ ውሳኔ፡ ነቅራታው፡ እነደንብ፡ ከነድቦ... . . ሆኖ ጥንበኑ ላይ ተጋድ
በገዢ ይጠበኗል፡ እኔደ በግ ስብጥና ግዘኑ ነሣቶ ይታየችል፡ ተረክሱት ተሻጋር መሳ ለመሳ ካኙኑ ጋር
መንበር ላይ በፌዴም ተደናነቱ በፊም ሥር ስያዎች እየተመሳለሰ አለቸጥ ይገኘበችል፡ ከመቀመቻዎም
እኔደተኞ ይከበከብኝል፡

ነፍስን ታክክታል፡ ለለለፈው የልዕናነት ህገር ወጪ ይሰማችል፡ እኔባው ይፈሳል፡ በጀርመሰኑው
የሰመረርናችው ለወች የሽከሻታ ይሞያች ይፈሳስሉ፡ በሽማግለዋችና በአርጋች እርግማን ለቋይልሁ፡
እውጊ ውሳኔ ላይ ይኔጋዚ መርመራያለሁ፡ ለምን በል ምን መልሰ አገኘለሁ? ለበበዕ ውድ ውድ በማን ላይ
ይመድቻል? የኩልበት ገና ከጠቃላይት እኔሣቶ ቅዱስስ ባልሆኑን? ከፋትን እኔደ እናት መት መጥባት
ሳያች፡ እኔደአች፡ እኔደ እግር... እኔደባልቶች ይገኙ በወላድስ? ማን ያውቻል? በሌላ ስያዎች በራሳ
መናረድ በጥርጋነቸ? ተቋሙን አደርጋለሁ? እናን በእኔ እበላለሁ? ወይስ ፍርድን እገመድላለሁ?

በልዋርናችው የምለችው፤ የዳራጊናችው ተካታዎች እስከንኩብ በርተው ያሳይችል፡ ጥሩቱ ወደር
አልነበረውም፡ የአመዳቶ ለማውነት ከራሳ ጋር አጋራውኝ፡ እኔዲህ የማስደንግጥ ልጅ ነበርኩ? ለው-
ቢንግረኝ የማልስማውን ደረቅ እውጊት ከራሳ ስማሁት፡ እናግ ቀኑል መረጃት በመንም የሚያስር ነበር፡
መደምት እኩና በጥሩም ሲይወቻን የሚሰጥ ነበር፡ ተገንቶች ማርስን አላለፍንም እያለ እኔደ ከኔደ በርተ
ቋረጋፍ ከረጋበት ስማየት እኔደመጠረቅ ይወጣቸፋብኝል፡ በምንቀቻ ገዢ ያልተገዢውን ተራሱ
ልቦን ልለግብት፡ እኔዳያዝናናኝ አጠሟት፡ በፍርድ ቅን ያጠለቸበት የቆድቹ መልኩ እኔደሰም ቅል
ረጋድ፡ የካብከብት ማንነቱ እኔደአንድይ ክብ ተናደበኝ፡ ወደ አጥንቃነት ህገር ልለግብት፡ የተረገምበብት
መረጋነቱ ተገልጻ እያሳይድ በነገበረቻነቱ አጥበረበረኝ፡ ለው በራሳ ማረኞን ለመዘን እኔደምን ይመድቻል?

በራሳ እበኩቻለሁ፡ ሁሉናው እኔቁልና አልነበረውም፡ ይስታ የሽመትከት በሌሎች ለጠራት ነው፡ ተሸት
የደረግበት በሌሎች ገዢ ነው፡ ነረበቱ ይሆ ለያደሳ አጥራን ይሰኑሁት ለሽለምጥማጥ ነበር፡ የወጣትነትን
ግዛት የከበከብበት ልጅናን ለምስክርናች ስጋዊ ነው፡ ለምን? ለምን? እለለሁ፡ ከኋነት ለለምን ገጠ ሆነ?
የወደቀውን ለግጠ፡ የቆመውን ጥሎ ለማለፈ ለለምን ተጨበጨበልኝ? መሳ ለመሳ የተቀመጠው እኔነቱ
አይመልስልኝም፡ በዘመኝ የሰነድ መንገድ ለምን መረጃኝ? ሁዋኑን ለምን አፈሰነበው? ሲይወቻን ለምን
አግባኝበው? መባኑን ለምን ለጠቅኝ? እናችናን ለለምን በምቻ ለውስ ለውስ?

ቁጥሮ ይንቀሳቀሳል፡ በስተመጨረሻም የምግኘት ፍጋግታ ፍጋግ አለ፡ በዚህ **ከተማድ** ከየት መጠ ያገልብት
ወሬብ መታኝ፡ የልጠ ተርታው ተከለበ፡ አእምሮን አጠሟ፡ ይም መማኝ፡ የሰው ሥር አማራኝ፡ እኩ
እኔደ እውጊ ተከራተ፡ በአቶ ለፈርማው ተከለበ፡ አልተከላከለኝም፡ ይሆዎችን በጥና በሌሎችው፡ በከራንቻዎች
የእንጂቱን የፊም ሥር በጠቀብኝ፡ የሚንርፍ ተከለ ይመን መማኝ፡ የእናችና ጥንቃቄች የደብትን ሥር
ነጠሟ፡ አጥንቃን ለጠራ፡ መቀመጥን መጠጥበኝ፡ በፊም ተነካሩና ተጥበ ለለሁ ተጠርቻው የነበረው በር
መላ በለ ተከራተ —ታላቸ በርሃንም ሆነ፡

We are the only species on the planet, so far as we know, to have invented a communal memory stored neither in our genes nor in our brains. The warehouse of that memory is called the

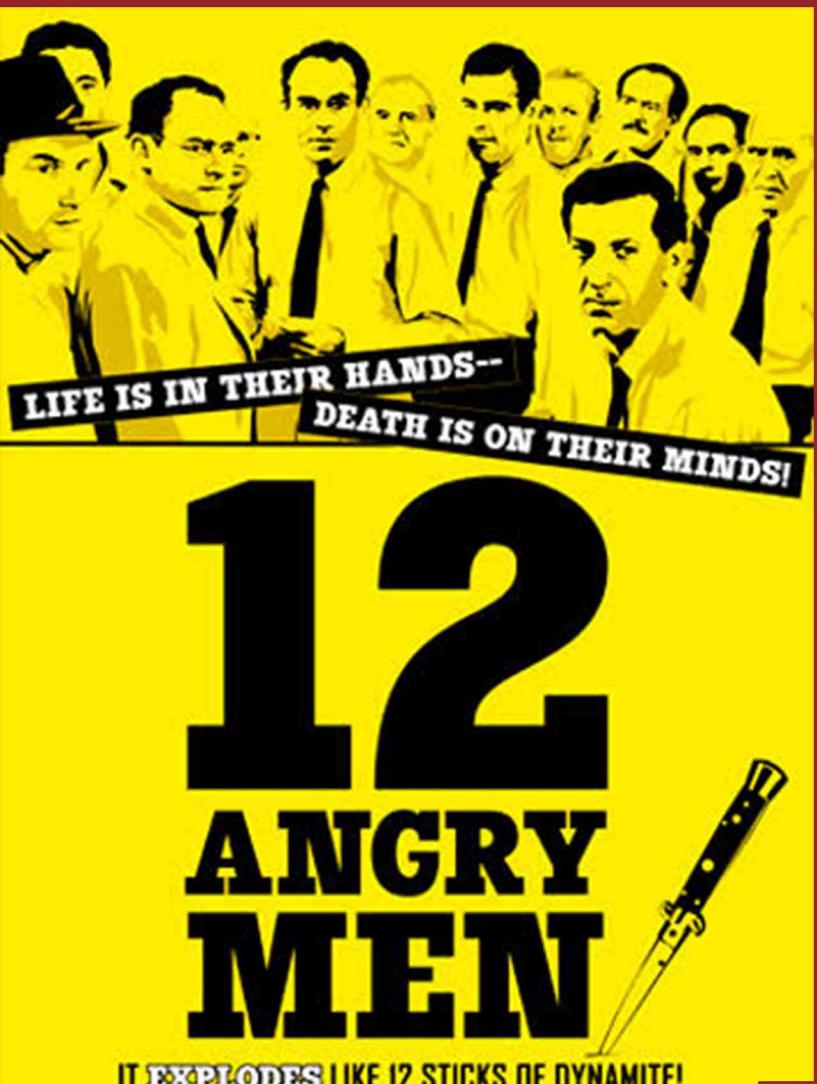
L I B R A R Y .

a B O O K is made from a tree. One glance at it and you hear the voice of another person perhaps someone dead for thousands of years. Across the millennia, the author is speaking, clearly and silently, inside your head, directly to you. WRITING is perhaps the greatest of human inventions, binding together people, citizens of distant epochs who never knew one another. Books break the shackles of time, proof that humans can work magic."

-Carl Sagan, Cosmos

Directed by Sidney Lumet
Written by Reginald Rose
Cinematography - Boris Kaufman
Edited by Carl Lerner
Music by Kenyon Hopkins
Initial release - April, 1957

CLASSIC Cinema

HENRY FONDA LEE J. COBB ED BEGLEY E.G. MARSHALL JACK WARDEN MARTIN BALSAM
JOHN FIEDLER JACK KLUGMAN EDWARD BINNS JOSEPH SWEENEY GEORGE VOSKOVEC ROBERT WEBB
STORY AND SCREENPLAY BY REGINALD ROSE PRODUCED BY HENRY FONDA AND REGINALD ROSE DIRECTED BY SIDNEY

1957 አንድ አውርተውኑ ካሱን አቅማው በ reginald rose
ተደረገ በ sidney lumet ደረሰኑት ተደርሃ ለእወታ የዋጋ ፍልም
ነው:: ይህ ፍልም በንፍስ ጥሩ ወገና የተመረጋለ አንድ ወጪ
ለይ በያኔ ለመሰጣች የተሰበሰበ የ12 ስዋቶን የጥንት ከርክ
የሚፈለግ ነው:: በምሳሌ ተቀብዬ በጥሩ ከርክሏችው መካልም
ጥፊ የሆነ የሞራል ተዋዋዋች ይሆን:: ይህም ከፋይ
ወገናው አልፎ የለዋናን ስቦና፣ የመመዘዝኑ ምክንያት ለውጺ
የሚሰጣችን ተረጋም በማስቀናት ለገኘንን አንድነፂቻቸው ለረዳ
ይሰጠል::

ከኩሉም በተጨማሪ አሳሽ ፍልም ማጠቀም የለዋናን ስም
ለለማውቂቻንና የተቀረውም አንድ ከፍድ ወሰኑ በጥ መሆኑ
ተመስቀል የለዋናን ተደርሃ ተኋና ተኋና ማቆ-ገበነት አሳሽ ለይ በጥ
አንድያተክር የተፈለገ መሆኑ ይገባል::

አሳሽና ከተወሩ ጥሩ ፍልም መካል ለይጠቀም የሚያልፁውን
ይህንን ከለበት ፍልም ለማየት ስነ በወሰድ አንድመሆከት
አንድቻው ተርጉር የለንም::

Φ: አዲስ ማናው?

ር: ***

Φ: በድጋሚነት ነው?

ር: 10

Φ: በንተና ክፍል ነገር?

ር: 4A

Φ: በገዢርመስክ መንግዶች ለማቅረብ ነገር?

ር: ትዕስተኛ ነው:: ለውጥ ተለዋይሆን ተናስ እንደ አካይዎች ነው የሚያው:: ለውጥ የሚገኘን
አሳይማው::

Φ: የምትመቻው ሌቦበት መንግዶች ነው?

ር: አጭጭርጫበት አዘዋጅነት::

Φ: ከምግባ የምትመቻው የምትመቻው መንጀለው?

ር: ፍት የሰጠለንድ:: የተረጋገጧ ሥርዓት አውቆለሁ::

Φ: ከሰው ሁሉ የምትመቻው መንጀለው?

ር: ከሰው ሁሉ አገልግሎት አውቆለሁ::

Φ: ከመጨመር የምትመቻው መንጀለው?

ር: አገልግሎት አውቆለሁ::

Φ: ከእግዚአብሔር መንገዶች ነው የምትመቻለት?

ር: ከእግዚአብሔር ተሸቶች አውቆለሁ::

Φ: ወደፊት መንግዶች ተፈጻሚስት?

ር: ወደፊት የዝርዝር መንግዶች አውቆለሁ::

Φ: በጠዋቱ እንዳታኝ የሚያደርግኝነት ነገር መንጀለው?

ር: በጠዋቱ እንዳታኝ የሚያደርግኝነት ነገር አገልግሎት ማረጋገጧ::

Φ: ተፈጻሚ ነገር ወደፊት መጥፋ?

ር: መጥፋ ነገር ወደፊት አስተያየት:: የዚህ ወደፊት የሚያደርግኝነት ነገር አስተያየት::

Φ: ከዚህ ነገር መጥፋ ወደፊት መጥፋ?

ር: ከዚህ ነገር ከሰው የምትመቻው መጥፋ ወደፊት አስተያየት:: የዚህ ነገር ከሰው የምትመቻው መጥፋ ወደፊት አስተያየት::

Φ: ልማት ተመቻለሽ?

ር: (ይህን የያዊ ከመስጠት በፊት የግራ አድጋ በፊት የግራ መቀበ በፊት አድጋ የግራ መቀበ
መቀበ ወጪ ተተረጋግጧ እንደመቀበ በላላቸው::) ወደፊት 2 (ሀላት) ልማት መጥፋ
አስተያየት::

Φ: በስንት ፍመት የምትመቻው ወመስከል?

ር: እድሜ ጠንበት ሆኖ 101 (በመቶ እንደ) ፍመት የምትመቻው ወመስከል::

Φ: የሰው ልማት እና አገልግሎት ወጪ ወመስከል:: የንድ እና የሰው ልማት ወመስከል?

ር: እና እና እና የሰው ልማት ወመስከል:: እና እና እና የሰው ልማት ወመስከል::

Φ: በመቻቻ ወጪ የያዘ የያዘ?

ር: ከጠገኗ እንደለየኝ የሚፈልጉ ነገር

Φ: እና

ር: ከጠገኗ እንደለየኝ የሚፈልጉ ነገር ፍቅር: እግዚአብሔር: ይገነት ፍቃው::

ደንብ ቀን:

መስከረም

ትብዙድ ጥሩ ቅጂ ተከራክር ተከራክር
የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ
የጠረቀም የሚያስፈልግ

የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ
የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ
የጠረቀም የሚያስፈልግ

የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ
የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ
የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ

የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ
የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ
የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ

የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ
የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ
የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ

የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ
የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ
የጠረቀም የሚያስፈልግ የሚያስፈልግ

የተወለደ ከጻናት ይገኘበዋል - | ፱፻፲፭

- ፖስታ በቃላት ለማ -

መስረጃ:- አንቀጽና አውቶ

ክ:- ሂሳብ እንደ

በአዲነ የሚሰጥ

ወንጀል ልቃ ተመልከት ማሬድ በስራ ለአሁን የምሮስታ የነገሩ ያስተካክል ይሆናል፡፡ የወንጀል ልቃ ተመልከት ማሬድ በስራ ለአሁን የምሮስታ የነገሩ ያስተካክል ይሆናል፡፡ የወንጀል ልቃ ተመልከት ማሬድ በስራ ለአሁን የምሮስታ የነገሩ ያስተካክል ይሆናል፡፡

አንድ መቅረብ ትሔዛዊ ዘመን የወንጀል ልቃ ተመልከት ማሬድ በስራ ለአሁን የምሮስታ የነገሩ ያስተካክል፡፡

ቁጥር ቅዱን ለማየት፡ አመራርም በመርዳታ ለመፈጸም፡ ለምን ከማከተኑ ወጣሁ?

—ኅጻናት እና ምርመራ 20፩ 13-18—

Michelangelo - The Prophet Jeremiah in the Sistine Chapel - The Vatican

ወንጀል እንደምን አለሽ? አነትና ሁኔታ ነኝ፡ ተስፋ ማድረግ ቅዱስት በሚስት ገዢ በታ መሰጥ ሆኖ እንኩ ይህ ደብዳቤ በጠናና በደሰታ መሰጥ ሆኖ እንደሚያገኙኝን ተስፋ አለሽ፡ ለይ መሆን ይህን መሳሪን እናል ይሰጥኝል፡ እቅናለሁ፡ ይህ ደብዳቤ እንቸ ይር ከመድረሻ እስቀድሞ በብዴ ማመንታት በብዴም ተስፋ እስማድረግ ተፈተኝል፡ እኔን በተጠይቂኝ ቅዱስት ተርጉም የሚይሰጣት ገለናም መውቀስ ያቀመጥት አመራን ንውና ለማውራትም ለመኖርም እፈራለሁ፡ በመጨረሻ ግን አነትና እንደሚለው ተስፋ መቀረጥ እልተፈቀድምና ይህ ድጋፍ እንደ ፍእከስ¹ በዘ እንዲያን መጥቶ እስት ከበላው ወረቀት አመራ መሄል ሆኖ ለቦስ ተወለደልኝ፡፡

በለፈው በሥራ አምስትና ዓመት ለደተኩን ማከበርኝን ስማሁ፡ አነትና ስይመትን ገኝት ለይ ነበሩና ለገኘ ባለሙያ በጥም ይቆርጋ ይጠይቂል፡ እንደምትረቻውም ያጥናል፡ እሁን ተልቅ ለይ ነገ ተወለደ፡፡ እድገኝል፡ ልደን መከላከል እንደማትቻል ሆኖ በእልጋ ለይ የተዘረዝሩት ያች እራስ ለይ በወሰንም ከስማለች፡ በስዴት ጉንጋጌን የሰምናት፡፡ ወገዴ እንዲይቀም በሁሉት እችና ደገኘ የነገናት፡፡ ያች ገዢነት ሁኔታ ተስፋበቻለች፡ እ! ስይመት እንደምን ፍጥን ፍት? ለዘሱ መውጭ የለሽ ገልማሳነት፡

ለዘመን ካፍስ ንጥቃ አዋጅነት አገኝናም ለተደርጋዎች በደረጃዎች ቁጥረታዊ በሙጨረሻው ከእኔ ሌንደ እንዲ
ልተሆኑ ተፈረደበት፡፡ ይህን ስብሰ የሚኖሩት ለበኩነ ለመምከር የተነጣጠሩ ቁላት፣ ለሽነግልናም
የተዘረዘሩ እንደበት ስይሆን... በዚህ ስለ ገዢ-ሳ ካፍስኩ ለያድናም ለስተዘረዘሩ የልጅ መንፈሰባት
የማፈሰነቶች የእኔ ለለላወች በቻ ወደፊች ይሁኑቸለ፡፡ በቻልና ከማደግ ባስቀረሁበት . . . በቻልና ለፈ
አድርጋ ለሁሉመጥ በጠበቅሁበት፡፡

አዋጅ! ይህንን ቤቱ የት አየኖርኩ እንደሆነ ማጠን ተጀምረያለሁ፡፡ ዕድልናና በልተ ከሆንኩ አባትኩ
የሚጠለውን መጥላት ተቆሚያለሁ፡፡ አባትኩ “ሁን ይህኑ ፍት” በለው ያስተማረገኩን መጠሪዎች
ቻጀምረያለሁ፡፡ ንጂዚቻቻን በእኔን ዓይን ማጥበት ተጀምረያለሁ . . . በሂደማጥት፣ በባከል፣ በእናደር፣
በሞርጋ፣ በቻንቃ የማይመስለለሁን “የእኔ” በለሁ ለመቀበል ተተጋይለሁ . . . አዋጅ! እኩ የመጠንበትን
መንገድ መራመድ የለበትም፣ የአባቶችኩ ይኩ እንደሚካተኩ የሚያስቀና አይደለም፡፡ ይምና ተወስኑን
የጠገበ ነው፡፡ ሚርትና ጥንቃቄን የለመድ ነው፡፡ መተትና ይህንት ያገመድመድው፡፡ ነው፡፡ ይህንን ማንኛው
አይነገኘምና እኩ አነጋርኩለሁ፡፡ ከተቀር ሊከተለ ተወልደሟል፡፡ ምናልበት ፈጻድ ስው፡፡ ሆኖ እኩ-ል
የሆነበትን ዓለም ማርቶ ለሆነ ይቻላል፤ እኩ አባትኩ ገን በልበቻን ጥሩበ ያ አልተመቻቻም፡፡ እነሆም
ስምቶችን በሚሆን ለክቡር፤ በደረጃቻው-ም ለክቡር አስቀመጥናቸው፡፡ እነሆ ሁኔታ እስከለሁ ይረዳ እንደ ማለት
አንድ በቻ አይደለም . . . ይህንን እውቅ፡፡ በተወራ ተረከም የሆ (cultural context) ወሰን
ተምጠቹል፤ እኩትኩም ፍትኩ ወደማያውቁ ዓለም ወልደሟለች፡፡ ገኩ አጥንቶችኩ ስይወደው ወቻቻና መለት
አለሁ፡፡ ገኩ አኩ ስትራቻ ሊከተለሁን ለቁወመ ያስፈልጋ ለያጠበቷልሁም መክፋቻውን ያጋጠሙ እለ፡፡
ገኩ ከዚህ እንደመጠኩ ወደየትም እንደምትሬች ስታውቁ ከር ማንዘርኩን ይቀጥናል፡፡ በታለማ
አይገኘቸው-ም፡፡ በታጠራ አይፈረቀደቸው-ም፡፡ አለቁስልኩለሁ፡፡

ተወልድ ተተርፈ በንድ እመኩለሁ፤ ምናልበት ዕድልና ከልማንኩና ከእኩ-የቻኩ የ ከልነቻቻው ገን ጥቁር
አለበ የተሻከመውን ቅጂዎች ተቀብለቸው ለተሻከመ ገኩ ነው፡፡ ይህን ስኔጂ እነናለሁ —እውነታው ገን
ይህ ነው፡፡ ሆኖ ለነጋርኩ ያስበከ-ትን ሆኖ ለእኩ ዓይሁ የወጪ አምስት ዓመት ለፈ መንገር ተገበ ነው
ወይም አይደለም የሚለው ከመነታሁ-ባቸው ምክንያቶች እንዲ ነበር፡፡ “የምንጋርኩ የረዳ ነገር እለ ወይ?
መፍትኩውን ስለው-ቁስ ጥቁቁውን በደረጃው ምን ጥቁቁ አለው?” የሚለው ሆለቻው ነው፡፡ ይህን ሆኖ ምክንያት
የሚያስተላች ገን እንደን መው-ድዶ ነው ተወልድ . . . ቁጥር የአገግ ሆኖ ፍጻድ ነው፡፡ ለእኩ

የጥናትና ሁሉ ለለላ ስው ለኋገዎ አልቻልም፡ በዚህን መሰማት አድምጭ፡ በልብሽም ማስተዋል
ስሜ፡ . . .

I. የወንጀት አገኘርኑ እና ሽቦ | Sorrow Songs

ስልሳ፡ Elizabeth Catlett

Please do not give my son a reason to hate, so he will destroy himself while he is still a boy. Allow him a chance to fill his heart with love for all mankind, for he was conceived by a woman from man, same as the whites

- Birdell chew -

ነጂን ከእዱህ አድምጭለሁ፡ ተወልድ አነትና በሆኑ መለያ ለመለ ተስፋ እንደቆረጋ አታስቦ፡
እንደወጥም ይህ ተስፋ ያለመቀረጥ ተግል ነው፡ አድማ ለበን ከሚመከኝበኝ ነገሮች መግለ ለወጥ
ለመበታችው የሚያደርጋት ተግል ነው፡ ዓለም በዋቅና ካስማ ሌይ የቆሙች ይመስላ ዓይነቱና አድለኛው
አየተቀያዩ ለወጥን በማያልቅ መከራ ወሰኑ ያልፋ በንድ ግድ በቃቃዋል፡ እንዲ ለንስለቱን የበጠስ ቅን
ለለውን የፈጥኝ ለማስር ይረከታል፡ ጥሩርች ነጋዴች፡ ዓይምች ይሁዳወች፡ ከርስተያቶች
መስለወች፡ መስለወች ከርስተያቶች፡ አብዛኛች ስዳማንን፡ ጉልበተችች ጉልበት አልበወች፡
ተፈጥሪ ነዋሪወችን የመጨረሻችው ነገር ለእኔ እንባዲ አይደለም፡ እንዲንደ ለበን በለን ከየሰው ለወጥ
በየተራ ገዢ አየጠበቂ ለመበካድል የወስዶችን አቅም በደልን ማስወገድ ሌይ አውለውት በሆነ ምን ነገር
ተያለግ፡

ቻወልድ ሆኖ በእዱህ ሁሉ መግለ ግን እኔ ተስፋ አልቆረጥካምና እንቃም ተስፋ እንዲተቋርጭ፡ እንደ
የተወለድና አካባቢ ዓለም የሚጠኑ መስለውን ነገር፡ ከባከታቃነት መለስ ያለ ከተማወች የመርነትን አዋጅ
ስትሰሙ ማየት ያስፈጸ ነገር፡ ሆኖ በዓይኬ ፖት እንባዲ ጉዳቻቸም በፈቻ መለት ሲሆንበኝ አይደለሁ፡
ገን ይኩው አሁንም አለን! ይግሞም እንናረለን፡ ይህን የምልሽ አገል ተስፋ ለሰጥና አይደለም፡
ልነጋርና ያለሁት ሁሉ ለበኩን ገዢ እንዲያደርጋው መውጭ የለለው ካልድ ሌያችን እንደተደሩም
እንዲታስቦ ነው፡

ቻወልድ ሆኖ ለለመተካችን ቅንጠት የሚያዋጠ አይደለምና እንጠቀለን የሚለሽን አትስማያችው፡
ለለመፍረድ ይንታ ያለችው አይደለምና “ሀገር ለተፈጻሚ ነው” የሚለሽን ፍቃድችው፡ አባትናም በሆነ

እንኩ በላት እንዳለሽ ለማንጋርሽ ጂዴ አታዎኑ፡ አውጥለሁ ሆነዚን ከዚልደታችን ነኝ አይደለንም፡
ያለመተማሙን ስጥን ወሰኑ የወደቀን ነን፡ አበቃቻችን እንደ እምነታችው እናቃቻችን እንደ አሳቀው-
የሳድንናል፤ እኩ ይህንን ለማጠየቅና ለመከለስ ካልቻልን እነርሱን ለመውጥናም በቁ አይደለንም፡

“you may bury me In the east

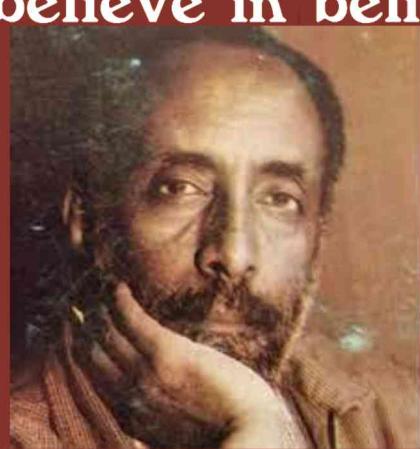
You may bury me in the west

But I'll hear the trumpet sound in that morning”

ጥፋር አጭርከውያን በነፃፃ ህኬር ወሰኑ ጥጥ እየለቀሙ፡ የሚያልቁ በማይመስስል መከራና ስቁይ ወሰኑ
ሆነው እነዚህን የገዢን መገመርች ይዘምሩ ነበር፡ እነዚህ መገመርች ግን የተሰሩ መቀረጥ አልነበሩም፤
ይልቀንም ከሩቅ የሚችትቱ የተሰሩ ደምሮች ነበሩ፡ በአይወጥ ተሰሩ ማድረግች ነበሩ፤ ሲባለም በጥት
መቆናናቶች ነበሩ፡ እንዲንደ በኢትዮ ዓለም ፍትሕ ይሰኞል እንደማለት ነበሩ፤ እንዲንደ በወደያናው-
ዓለም እንከሳለን እንደማለት ነበሩ፡ እንዲንደ የመከራ ቁጻር ካላየችን ይወደቁል እንደማለት ነበሩ፤
አንዲንደም የልጅ ለቃቻችን ነኝ በሆነ ሁኔታ ይኖራል የሚሉ ነበሩ፡ መቁጥም በሆነ መቁጥም ግን የተሰሩ
መቀረጥ አልነበሩም፡ መቁጥም በሆነ መቁጥም . . .

2. በማሞኑው እንደ አገሞኑም | I don't believe in belief

I am an Ethiopian, I am God's Gift to the Earth. I don't do anything wrong. We don't do anything wrong in Ethiopia. Do we? None of us. We are created perfect. Our color is the right color. The shape of our nose is the right nose shape. Our lips are the right lips, our eyes are the right eyes. The way we dress, what we eat, the way we make love, the way we express ourselves . . . We are God's Gift to the universe, we are beyond criticism by definition.

Solomon Deressa
From an interview with Tefera Gedamu

ትወልድ አሁን ደግሞ ከየት መጀመር እንዳለበን እንጋርሻለሁ፡ ህብት በዘመኑ ተረካም፤ በዘመኑ ባለፈ አለው፡
በዘመኑ ወጪ፤ በዘመኑ ተንበት አለው፡ “ተሳሰቸ ነበር” እንደማለት ግን የሚጠለው ነገር መኖሩን
ክጠራ-ጠራለሁ፡ ሆነችንም ሆነ ነን፡ ሆነችንም ሆነ የተለያዩ ነን፡ ከእኩ ወጪ ያለውን

ተንዳኝነት ተኋሪር አሳቢ ሆለም ከመቻዎም እንነማለን፡ እንቀሩት እንዲ አማራጥ ለመሆን እንደተገኘ፣ ጉልጠ እንዲ አጋጥኝ ለመሆን እንተርም፡ ትውልድ ይህ ያስፈልጊል . . . እናንተዋ እንዲሁ ነው የምትቀጥለት? ልቦ-ሰፈነትን ከሆነ ማን አሳይቷው? በልየነት መኖርንስ ማን አባረው? እያንዳንዶን የሰከተት እንች መለከታዊ በማድረግ ከተመያወነት እንፈረጥበለን፡ ብሔም ደረሰ ዓለም ጥለን የሽመጠበበትን የእቃቁን ሥራ እያየን እግዢርና ስይጠን የለት-ተለት ወሣኤዋቻቸኝን ወሰተ ገበተው እንደሚፈተኝ እናምናለን፡ ወይ ጥቱ እንቀበራለን፡ ወይ ከሽንነው እንቀረለን፡ እንደተሰጣትን ማሙን እንፈልግም፡

የሆነ ወቅት ጋዜጣ ንብረት የሆነ የየሁትን ለንገድ፡ እንደ ለው ጥሩት አጥፋቶ በድብቅው (ሽንነው) አት ለቅም በቻውን አይቆምም፡ በተ-ዘመድ ሁሉ ተስቦበዴ ለእርስ ጥሩት አብር ይቀርበል፡ የሰው የውጥሩት ወጪቱ እርስ ላይ በቻ አይቆምም፡ በመድ አገማኩ ሁሉ የዘህ ነፍስ ወ-ክልና አላቸው፡ ተገመኝለሁ፡ አየሽ እና እንኩን ለደረግነው ለለደረግነውም ታለፈነት አለበን እንደማለት ነው፡ ይህ ትልቅ ትምህርት አስተምሮቸል፡ የተውልድ መርገም በመጠቃቅምና “እንለ እናትኩ እረር ት-በላሁ” በማለት አይፈታም፡ መነጋገር ይፈልጋል፡ መተራረም ይፈልጋል፡ ማንበረሰባዊ ጊዜ ይፈልጋል፡ ከምንም በላይ “አጥፋቻለሁ” ማለትን ይፈልጋል፡ ከምንም በላይ ደግሞ ታሪክን ይቀር በሎ ለማለፍ ቤት መሆን ያስፈልጋል፡

ትላንት ተበደቃለሁና ብሔ ለበደል ማለት የበደይ-ተበደይ አ-ደት ይፈልጋል እንዲ ቅንም እንደማይረጋገኘ እነጋጋለሁ፡ ትውቂያለን እንዳንዶ በአደባባይ መቆም ያጥረቸል . . . መቆም ከዘይም እንዲሁ መጠኑ “በበደይ-ተበደይ አ-ደት ወ-ሰተ የልጅ ለጀትህን አትጋጋማቸው፤ ለአንተ ቅንጠት እነርስን አትማግኘቸው፤ ለለፈ ታጠካት የወደፊቱን ይድቁ አታውድም” . . . ገን ፈረ ንት ትውልድ፡ ይህንን ለአንድ በቻ እነጋጋለሁ፡ እንዲሁ ለቦ-መለ አድርጋው አለበደተኛም በዚ መረጃ አገቶችን ለውቅበ አልቻልም፡ በቻ ገን እንዳንዶ የባር ቅጽ ቅልቶ ለተገናል . . . አለበቻ አለበቀምጥ ለለቻ ቅልድ አለመስቦ አትነፍሰዋለሁ፡ እንዲሁ አይደል የምንጥረው? . . . ለፍለቅበበት በተገባው እየቀኑ . . . ነገሥታትን “መብቻን አምጣ” ማለት በያቀተን ቅልድ እየፈጠርን፡

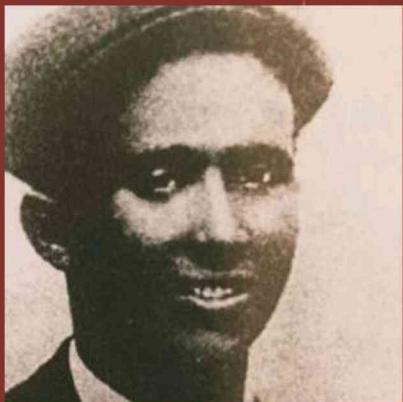
ትውልድ ያ አጋጥኩ ተያተር አጋጥቶ ያውቻል? ከልማናም ሲመጥ እኔ እውሰድናለሁ . . . በቻ እንዳንዶን አይተኩ ከሆነ ገ-በአርፍን እውነት ለያናግሩት ወይ ማንበረሰዋ ጊዜ እንዲስተ ለፈረድበበት ወይ “እብድ” ወይ “በከራም” ያደርጋቸል፡ አገስተዋልኝም? መጽሕፍት ላይ እንደዘይው ነው፡ “እዘህ ሆነ

ከላቦድኩ ወይ ከልሰከርኩ እውነት እንዲታወሱ” የሚል ከፌ ተርጉም የሚሰጥ ይመስለኝል፡፡ ከመጀልና ከቻለማያደር ጽሑፍ ስላፍ ያደግሆት እኔ ታደሮ የተሰማኝን ሁሉ አውራ በንድ ለሰን መቶ መለሁ? እንድ የምዕራፍ ያረሰ “ለስዋቂ እውነቱን መኖር ስትፈልግ እያሳቀሃቸው ይህን፤ አለም ይገደብሬ”⁵ ማለቱን አስታውሳለሁ፡፡

ትወልድ ቤሉዎት መውሰድ ይጠበቅበናል፤ እንደተሰበርን አጥነን መጀመር ይጠበቅበናል፡፡ ግራ ገበቶናል ማለት ይጠበቅበናል፡፡ የህለት ህይማኖት ተከታታቸ እንድ ሌይ ያለብትን ይቶ እየለመናን “ይህቸ ፍት አትሞኑያ” በለን የምንጭዎች በለን አይደለም፡፡ መቻቻል በጥረን ለለመቻቻል በማውራት ቤቱ በለተኋን ነበር፡፡ ቅዱር በጥረን ሲለ ቅዱር በማውራት ባልደካምን ነበር፡፡ መፈጸመት ባይኖሩን ሲለ መከባበሪቸን ባልተደንቀን ነበር፡፡ መጠላለት ባይኖሩን ለለመዋዕዳቸን በመሰበከ ባልደካምን ነበር፡፡ መናናቆ ባይኖሩን መደናናቆ ባለበኑ ነበር፡፡ ከተማበቸን በንደልጋበት ሁሉ ቅለትን ለመመሳት እንደከማለን፡፡ ከሥራ ባነበኑበት ሁሉ በእንደበት ቅጥርን እናበቻለን፡፡ ማርጋዬት ሚኒ የተባለቸ ሆት እንዲሁ ማለቱን አስታውሳለሁ “The word Identity Became more widely used ever since we began losing it” ... ለለም የዘን በድጋሰት አበባ አለ “The more we talk about it, the less we understand it.” ለሌላ ያስቀበት ገበቶናል እ? እ ትወልድ! ይህ እንዲገባሽ አጥብቀ እመኝለሁ፡፡

3. የወለያዎት ኮሙን ለጅቻ | Children of the schism

ወለያ የተባለው ደንብ የአክብ ዕውቀትና ሁብት ሲሰሩ ጥቀት ኮሙን
ቆደም የሚደጋፍም ሆኖ ይገኛል፡፡ እንዲሆም ዕውቀት ለለም ለተዘጋጀ ደንብ የሚውጥ የሚገልጻ የሚገልጻ የሚገልጻ፡፡

መንግሥትና የአክብ ዕውቀትና - እርስተት ገበት እውቀት ለደኋናና

ትወልድ የእና አትሞኑያውያን ታሪክ ሁሉም ግኝት የተጠናቀቃውና ነገሮችን ባለበት ለክ መቀበለን እንደነውር የሚቆጥር እንደሆነ አስታውሳለሁ፡፡ ሁሉንም ተማሪው አድርጉ የማቅረብና ይንፈ የማስያዝ ገንዘበ ነገሮችን ላይ በለን የምናጠንበትን መሆል ሚኒ አስተዋናል፡፡

ሁለንም መረጃዎችንን በነገሮ መልካምም ለፈጸመ እንደሚችሉ የሰው ለቻቻ ስይሆን በእንዲቻቻ ምትሃታዊ መካና የተጠፊበኩ ወይ ፍእም ስይማን ወይ ፍእም መልካከ እድርጋን እንስላክዋለን፡ የሆነ ጥቅ አስይዘን ወይ ለመጥላት ወይ ለመውደድ፡ የሚገልፏቷው ይንጋጌ የለም፡ ከእነም ወደህ የጠነው ስው ምንም መልካም በያደርግ እድተመንግም፣ የውደድነው ስውም ምንም እነዚ በያደርግ እድታየንም፡ ነገሥታት ከተያችን ይመጣል ጥያቄን ወሰጥ ቅን እንደምናወራ መምረጥ አልተማርጋንም፡ ሁለም የሚልጋን አብል ቅት እንዳለ ለምን የሚከተሉን ይመከልኩል? ስው በዋሳው የከፋት ኦር፣ ያልከረሙው የተለቻ መርሃ ከሌላ በቀር እንደሆት በእንደ ቅን እንዲህ ይለውባል? እሁንም ኦር የሚያስተካቸቷ አብያትኩት ከሌላችን አልመጥም፡ ብሔም በእዲባባርቻቻችን ለጠመንች ይዘሩናል፡

ትወልድ ሆኖ የሰው ለቻቻ በተፈጥሮው ገዢበ የሚያያዥ ለዕለ-ብራሂ ስብስ (Hero | super gene) እኩልቷል የሚንቀውና ሁለን የሚያሳካበት ማምለሚ (escaperoom) የመፈለግ አብዱ ያለበት ፍጤር ነው፡፡ ለዘመኑም ነው በታረክቻችን ወሰጥ ይኖረቻችን በማያዣቀና ቁጥራትን መያቶችው ለደረገ አውርቶ እድርቻቻ የተጠለጥነው፡፡ እነዚህ አውርቶ እድርቻቻ እንደ ቁሳዊ ስይጋቢ ተጨማሪነት ለሌሎችና ለትንተና ከፍተ የሆነውን የታረክ ጥናት የዓለማቻው ማሳከራ ያደርጋቸል፡፡ እንደዕድልቻችን ሆኖም አብዛኛውን ገዢ ለእነዚ ምግባርቻው እንዲ ለመልካም ለጠቀሙበት እድገተመንግም፡ እንደ ግን በታቻቻ ከእንደዚህ ዓይነቶች ሁለ ሲዘም ተለቢሽንን አትሩ፡፡ ሲዘም ለማይረጋገጫ ድጋገጫን አታቻና፡፡ ለቻቻነትን ስይሰብ ይነጥቀሻል፡፡ የዋሳነትን ስይሰብ በመስቀልኩ ፈት እጣ ይመጣለበታል፡፡ ወይ እብዳቻቻው ማኅ ይገኘኝል እኩን ወደከልተም ተስፋ መቆረጥ ያጠደቻቻችል፡፡ በሆነ ለይ እንደም መካና የቀረ አብከይመስከልኩ ይረጋግጣል፡፡

ትወልድ ሆኖ ወደፊንም መገኘም ለለባ ነን፡፡ የዘመን መንፈስ (a sign of the time) ለሚፈቅረቻው ታጠካቻቻቻ ምንፈት ያለማድረግ ከፍተት አለበን፡፡ ይህን በሚገባበት ምሳሌ ለስራው፡፡ ለምሳሌ እንደ በ1950 የሚኖር አበት ሌት ለቻቻ በዚሁ አምስት አመቱ በፈጸመት ለስተቀበ ምን ለይ ነው? ይህ ማለት ግን “የእባትኩው ይርሱት ልክ ነው” ማለት ስይሆን በዘመኑ ከነበረው ማንበረሰባዊ ገቻቻ-ገለናና የእስተካከለው (Inter-subjective phenomenon) እንዲር የሚያሳይቷው ሆኖ እድገትና ለማለት ነው፡፡ ነገር ግን በተመሳሳይ ወቅት ይህ ለው በእርሻ መረት ከታገጠም ከሆነው ባለንፈሬው ጋር በታቻቻ እኩን ለነት በብቻ በገድለው ተኩተቻቻቻ በደለኛ ይሆናል፡፡ ይህም በ1950 ከነበረው ማንበረሰባዊ አመለካከት እኩን መግዳል ያኙም በሆነ ተቀብያነት የለለው ተግባር ለለነበር ነው፡፡ በዘመኑ መልካ ከየነው በተለያየ የታረክ መቆቻቻቻቻ ወሰጥ መርሃትን መረጃነትን፡ አብያትኩን አብያትኩት፡ ጉልበትኩን ጉልበትኩት የሚፈቅደ፡፡

የዚህን መንፈስ ነበረ ማለት እንቂለን፡፡ ስላለም ከዚህን መደኝት ያለበት በዚሁን ክለው ነገሮችና እንዲሸቃ ሆነት እንዲር በቻ እንዲ በደረሰንበት የምራል ለወልድ ሙሉን መሆን እያቀርብትም ለልጻ ነው፡፡ ፍጥልበት እናም ነገር በሚመጣው ተወልድ ዓይን ስንመዘን በራ “ልክ ነው” በለን በምንቅበለቶው ወግኝና ለማረቻችን ምክንያት እና ገብርችና እረመኬዎች ተብለን እንደረሱ ይሆናል፡፡ ለታሰቢው ተቻያለሽ?

“Nothing is more unfair than to judge the men of the past by the ideas of the present”

— ስላም ሆኖ የፖ.ለተካ በልህነት የሚገኘው ሁሉ በእርግጥ ተለዋዋዎ በመሆኑ፣ ያለቷትን ስምም ይጠናት በማራው አስተሳሰቢ መፍረድን የሙስሉ ስከተት የለም”

ቴወልድ ህገር የወው ለቻች አስተካደሸው ለጠራ እንዲ መለከታዊ ከይደለ እያደለቻም፡፡ ህገር የምትኩናውም የምትኩርሰውም በነዋሪዎች መልካም ልቃድና በልህነት እንዲ በጠራ ጥልቃ ጉባት እያደለም፡፡ ስርቶችን በአገሪቱ ታሪና የሚለምኑት እግዢር ተጠልቷው ስይምን ሲሳይቷው ለይ በጠሩት መጥሪ እናል ነው፡፡

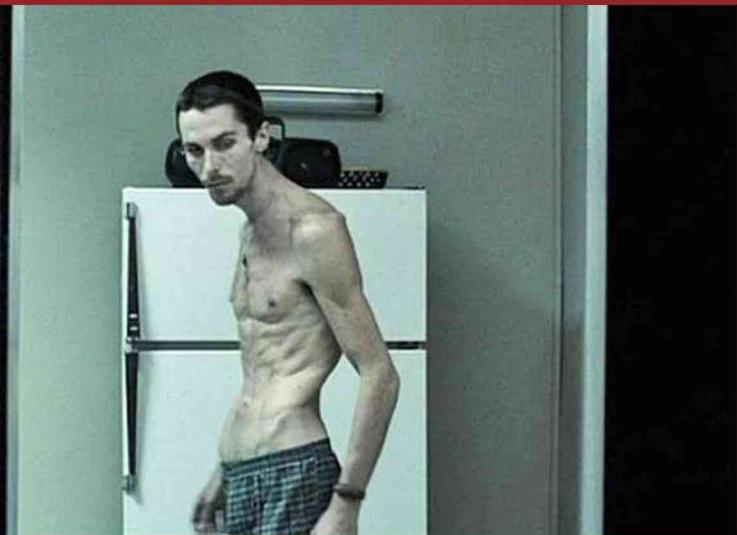
ቴወልድ እኔ ህገርናን አቴወልሸ አላልከ-ም፡፡ ህገርን መው-ድድ መልካምም፣ ልክም ነው፡፡ እናም ህገሩን ምክንያት ስያሳኞች እውዳታለሁ፡፡ ይህ ማለት ገን አትሞኑያ ከማንም ህገር “የተለያቻ” ወይ “የቋልከ-ኩን ህገር” ስላምነት ወይ “የተሰሩ ቅል” ስላለት ወይ ለጠራ ከሌሎች ለየት አድርን ስላምያናን ...ኋና ከመሳሰሉት ወ-ሃ ከማይቋጥሩ ምክንያቶች በመነማት እያደለም፡፡ እንደሸያ በመንማ ለህብና ይጠና እንደአንጻና ባልተመለሰበን ነበር፡፡ መከራና ስቃይ በመፈልጋል ተወካይ ባለማን ነበር፡፡ ህገርናን ሲተወሻ የሚገባው ከእነዚ ስጠት መሄል ስላተገኘና፡፡ በባከለና ሥርዓቱ ወ-ሃ ስላምና፡፡ አብረናው ከይወቻትን ተቆርጓ በንድ ስላተፈጻጌን በቻ ነው፡፡ ህገርናን ወ-ድሻ . . . ህገርናን ሲተወሻ ገን እያዋስኩት እያሆን፡፡ አትሞኑያ ባለዘርፍ ቅጂ የለበበት በሽንግሳሽ የምትደበት ይጠባባ ወይና እያደለቻም፡፡ አትሞኑያ እንደማንኛውም ህገር የሆኑ መገለጻዎች (unique features) አደት፡፡ በእነዚም ለተከራ ይገባል፡፡ የእንደ ሆኖ ስላተሰጠች ምድር፣ አባቶችን ስላከፈለት ወጪ ገዢ ከምስጺና ወ-ሃ እንዲያውመባት፡፡ ፍልድና መ-ዘቃዎች ወ-ድሻ፡፡ ይንችን አስቦ፡፡ ዝርዝር ሽያጭናትን ለይቶ ያቆሰለሽ ከለ ያለምንም ለየነት ስላምውና ከነች በለሽ ይችር በይው፡፡ ይህ ሁሉ ወጪ ተከናወለቻም ነገ ያልወጣ ነውና እዘኝለት፡፡

ቴወልድ ሆኖ በቀጣይ ስላምጠራው እንቀልቻለሁ፡፡ እስከዚው ገን ያልከ-ኩን ሁሉ እያተጠራጌን በብቻ፡፡ እኔ ለጠ ገራ የገባና ንናና የምልሽን በዘ-ም አትመኑና፡፡ ከእንጻናው ስላሁር ለለጨቀቻችን ይገማም ለለወራሽ ቅል እገባለሁ፡፡ ለበኩን መብቻ፡፡ እውዳሻለሁ፡፡

Directed by Brad Anderson
Written by Scott Kosar
produced by Carlos Fernandez
Cinematography - Xavi Gimenez
Edited by Luis de la Madrid
Music by Roque Banos
initial release - january 2004

How Do You Wake Up From A Nightmare If You're Not Asleep?

What else do you know about me?

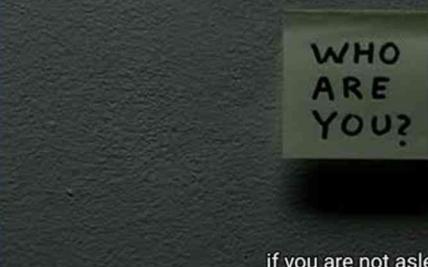
That you are lonely.

ከእናቅዬ ለውሃት የተኞች (insomniac) ታራኑር የተስለ የሚሳን
አጥቻር እናቅዬ ካነገው ገዢ ፈርማ ለመከታወል በወጥናም አለኝው
(conscience) ጋዜ በዚህ ወጪው እናደደሪያ ለቀቅ በሆነ መንገድ
ይሞግተዋል፡፡ ይህ ማት-ፊጥዋዊ መግት ሆኖ የሚሰበባው ካለ-ንቂ
አሳምር በሚመንጫ ቅዱታዊ ወሰነቶች (hallucinations) እኩነት
የሚያጠው መሸሪ ክፍሞች ገዢ መስከ በሚያስተካበት በጣም
ቻዎሙ ነው፡፡ ይህ ተንቀሳቸው ወሰዳ በተመሳጠሩ ቅጽበታዊ የምልከት
ወልጠታዊች ይገኘ ኮሚቴ የተረከ ለቦታዎች (multi-narratives)
የተቀመረ የጠኔወ ወጪት ነው፡፡ ታራኑር ለሆነ ለተመናና በሂድት
ከጠረለት እናቅዬል ፈርማ ለያወርድ ፍዴት የፋይወ የእናቅዬ
ማዕቀበን ሰር ለእረፍት ይጠቀብል፡፡ ይህ ለሆነ የተኞችው የመጀመሪያው
የተዘገበው መኩቱ እናደህ የሚል ነው፡-

"መ + ፖ + ት እና ሰ ሉ ሆ: እስከታሸው ማረጋገጫ ወርድ"
ይህን የሂትን በላቀ ወሰናዊ ጥበት የሚያስቀች ከስለፍችን ፈርማ
የጠ እጥልዎን እናደንመረመር የሚጠበ ቁልጥ እናደመለከት
እናመከራለን፡፡

How can you wake up from a nightmare

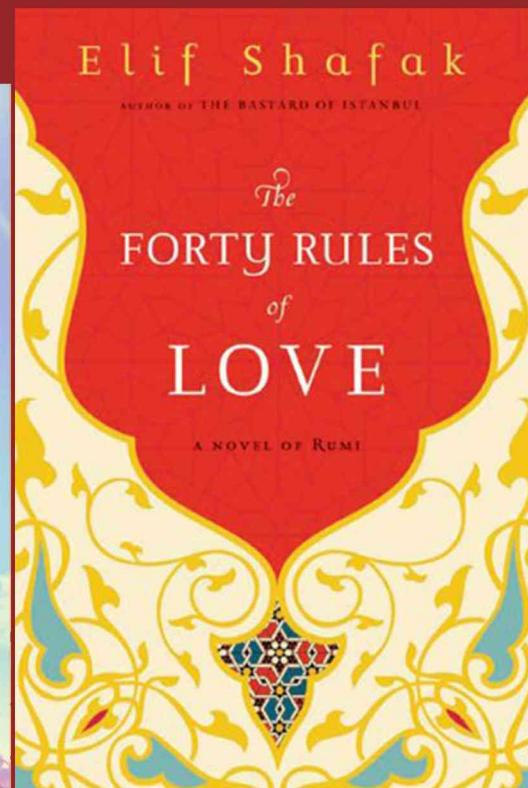
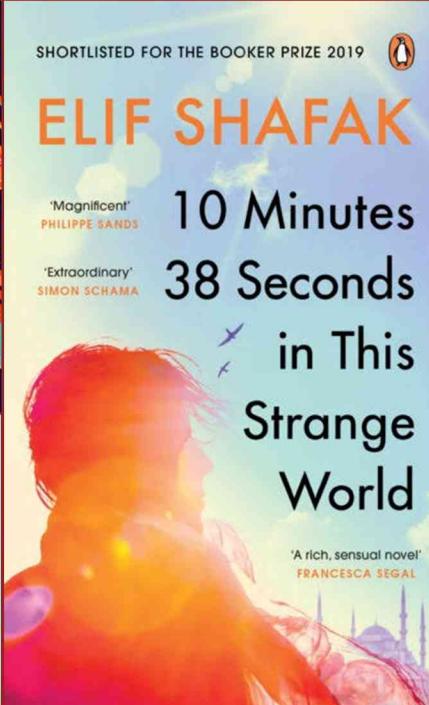
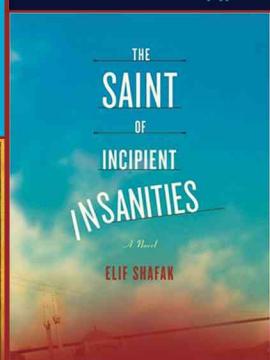
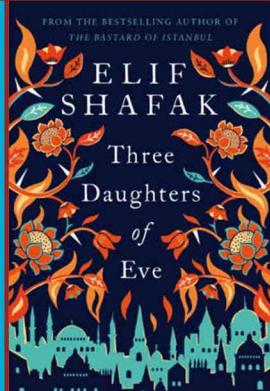
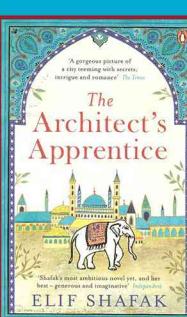
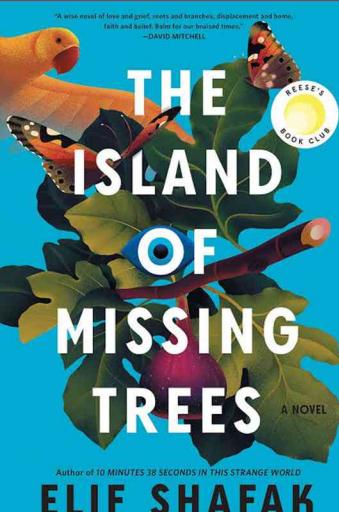
if you are not asleep?

ኤልફ શફાક

હત્યા એ પિતા ગર્વમણ રમ્યાત્મકમણ રદ્દીનાર્દી કર્મણ રચનાત્મક
કાળજિયા રમણીકાર્ય રદ્દીના કાર્યાલાય તથી “ના સૂર્યાસ્તેદ્વારા”
પ્રાણીના દુષ્ટ હણ્ણ એ એ રમણીકાર્ય જે બીજા પ્રાણીનાથી માંગકાં
ત્રફાદ્યોત્ત્રાઃ બસ માંગકાં “The forty Rules of love” બાંધાઃ
રૂદ્ધાસ્ત્રા હણ્ણ તિયાંન ત્રફાદ્યોત્ત્રા રદ્દીના રૂદ્ધ નાનાઃ

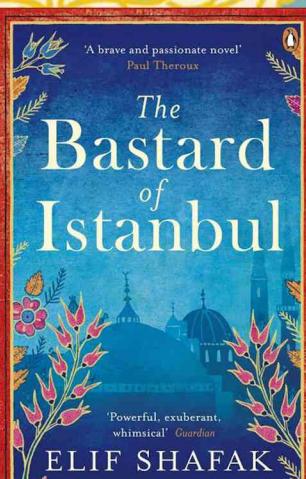
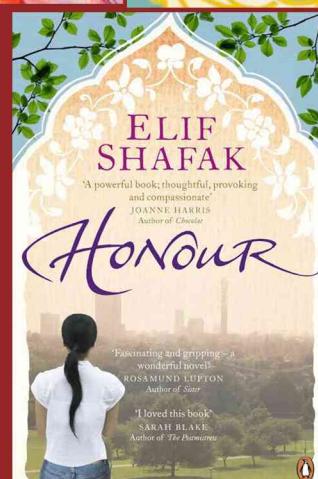
બસ્તે દર્દી હિન્દીન ઉત્તીર્ણ દૂર્દ્વારી નિત્યમાંદી રહ્યાંન નાનાઃ
હાન્દીઃ ઊદ્દીર્ણી રૂદ્ધ રાહીનીન ઉત્તીર્ણ સુધીન ત્રફાદ્યોત્ત્રા માંગ
લદ્દીના રૂદ્ધ નાનાનાન ત્રફાદ્યોત્ત્રાઃ માંગકાંદી ઊદ્દીર્ણીન રદ્દીના
હાન્દીન ત્રફાદ્યોત્ત્રા એ રમણીકાર્ય નાના રદ્દીના માંગલાનાઃ વન્દ્યાસ્ત્રાનીનાઃ
રદ્દીના માંગલાનાઃ એ રમણીકાર્ય રદ્દીના રૂદ્ધાનાઃ
ત્રફાદ્યોત્ત્રાઃ એ રમણીકાર્ય રદ્દીના રૂદ્ધાનાઃ

ફાન્દી રાહીનીન ઊર્ધ્વારી રદ્દીના માંગલાન ત્રફાદ્યોત્ત્રા નાના પિતા નાનાન
રમણીકાર્ય દર્દી માંગકાં તાની નાના ત્રફાદ્યોત્ત્રાઃ

“...faith is way too important to leave it to the religious. Patriotism is way too important to leave it to the nationalists. Politics is way too important to leave it to self-serving career politicians. Environment is way too important to leave it to the whims of the elite. And technology is way too important to leave it to profit-driven tech monopolies. In all these fields and many more, we must become more engaged as citizens of this lonely planet...”

- Elif Shafak

....የማግኘ ነትበኑች በነናወ መለመሮች መካከል....2

painting of pheidippides as he gave word of greek victory over persia at the battle of marathon to the people of Athens.
© Luc-Olivier Merson(1869)

መ ፈ ኃ ዝ ዓ ገ ዓ ገ ቤ ቤ ቤ ቤ ቤ ቤ ቤ ቤ

ከከርስቶስ ለደተ በፊት በ490 ዓመት ዓለም ማጋኘን በተባለ በታ እኩናውያን ሰባት እጥና በቀጥር የሚበላጥቷውን የቴርፖቸ ወርሱ መር ላቱ፡፡ ከሽንድት ተርሱ ያፈገፈገው የቴርፖቸቶች መር አንድ ይኖ ወጪ፡፡ ንቅለው በማጋኘን የሚገኘኝ እኩናውያን በድል ሰከረው ለዘላጥ ተርፖቸቶች በሽንት ሚኒን ያለመቀፁ ያለቻውን የግረክውያን ወና ከተማ እኩንስን በባከር ገዢ እችርመው ለያዥድሙ ገዢ ይጀምሮራል፡፡ ይህን ተንከል የባከር በልሁ የእኩናውያን የመር መሬ pheidippides የተባለ መልእከተኝን ወደ እኩንስ ሰደድ፡፡ መልእከተኝው ከማጋኘን እኩንስ ያለማቋረጥ በፍጻ እሳልዎ ለከተማይይቱ ሰወቻ ይህን መልዕክት እድርሰ ሂይወቱ አለሁ፡- "እሽንዳናል"፡፡ የእኩናውያን መር የሉን እግር ተከተሉ ተርፖቸቶች በባከር እርግዎ ለይቀድሙት እኩንስ ይርሰ ከተመ፡፡ ተርፖቸቶች በእኩንስ የባከር ካርቻ ሰደርሰ እኩናውያን ተዘዋጅተው እየጠበቃቷው ካርር፡፡ ይህን ሰመሌከቱ እግጥም ለለመዋረድ መርከበቃቷውን ቅልበሰው ወደ ሆኖቻቸው ለረመጥ፡፡ የዓለም ለጀምሮ ማቀሻ ፍቃቻ ፍቃቻ ማጋኘን ሰያሜውን ያገኘው ከዚህ ታሪክዎች ነው፡፡

ክጥናዊው ይረዳ ማኅና መርከማ የጀምሮ ፍቃቻ ማጋኘን ከተያያዘ በጃላ የዚህ ተንታዊ ተረከ ባንሰ እሽንናት የጀመናቷውን እኩናዊ ፍለግ ከከተማው የኩቁ ግረክውያን ወርቃዊ ስመን ሰቦ በስዋዎ ለምም ለምም (human experience) ከገኘነት የከለሙዎን በፈጸመ ለማስተካከል ተፈጻሚ ተፈጻሚ ለተደመዎ ወጪ፡፡ የተረከ መዝግብነትን እመሳከር ቅምር የጥንቃን መልእከተኝ የጠራ ትኩ ለይቀር ለይቶ በታማናት ለከልሰው የ42 ከለመቻቻን የማጋኘን ፍቃቻ ተያያዘ፡፡ መርከማ የ እኩናዊ ለሆኑ ሰወቻ ለይቀድ ለይዘጋጅ እየመጣቃቷው የነበረውን መዓት ለያረዳ እንደተ ባለ ለበና በዚህ መሰከ እንደኋተነ በዓይና-ሳለናው ለከሰተ እየተኞጨረጓል በዘ አልተንዘም፡፡ በፍጻ መንገዶች ለይ በመከና ገማ የተደረሰው የድጂዎት ፍሳ በስቀቀን

WHAT I TALK ABOUT
WHEN I TALK
ABOUT
RUNNING

"Provides a fascinating portrait of Murakami's working mind and how he works his magic on the page." —The Plain Dealer

A MEMOIR

HARUKI
MURAKAMI

Author of *The Wind-Up Bird Chronicle*

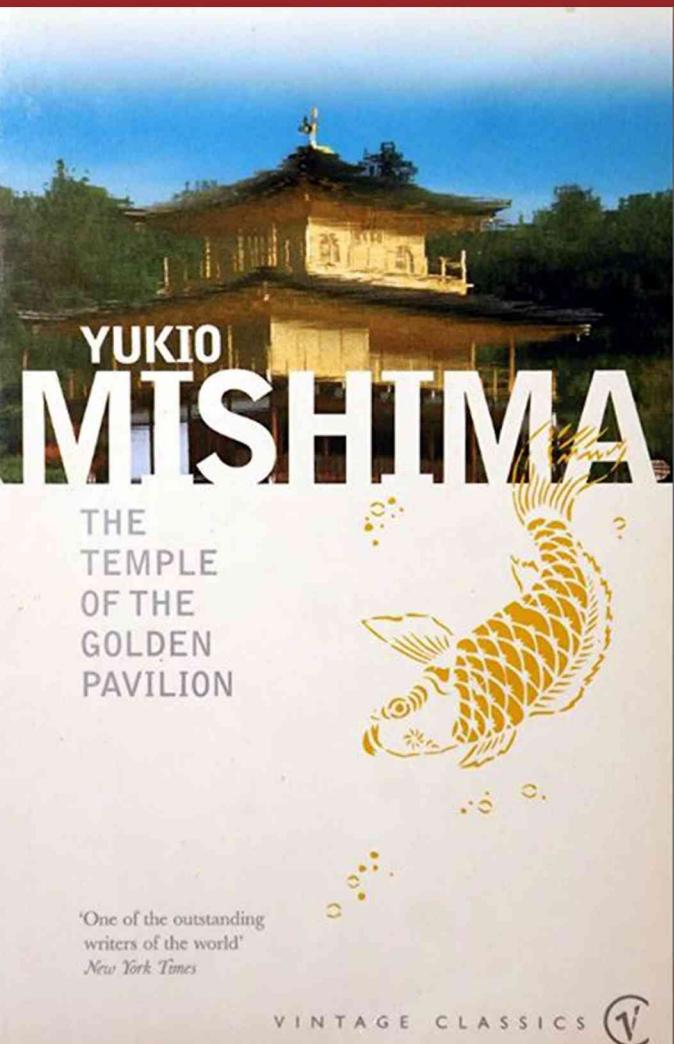
እየተመለከተ አለፈ:: ይህን በስው ቅል ባይ ከኩት የተበደ ቁናቸው
የሆነት ምስል በእግረ-መንገዶች ደጋግሞ ትድመ:: ፊጌዥነት ለመርመራ
በሆነ አገኔና መልከት በየመንገዶች ተጨማሪው የቅጠራቸው ያመታቸት
አያሳ ነበሩ:: መራከማች በነገራዊው መቻት ወሰጥ ግለዋ ያጋጋኑና
ምናባዊ ዓቀፍቱን አስተባበር በስዋዕ ለምምዎች ማገኘር ጥንቃቄ
ቋሙን ጥንበት ለመከሰት ያደረገው መከራ አልሰመረም:: የተጋራ
ውው ንብረዊ ዓለም ገዢ መልከት በምናበት አረጋ ከከተማው ገናና
እና ባለግርም ተረከ የሚያደል ሆነ:: ከዘመ ለምምዎች በዘላቷት
በለቦናው ተተማ የቀረው የዘመኑቸቱ የያዊ ያጋጋኑና ማሻሻል
አልባ ሂይወቻቸው ያበቃውን ቁናቸው ጉንታዊ ነበር::

ከሆነ የተገዢበት ዓለም በምናበት ተወሮ በለቦናው በስራረው ማረከብ
ተረከ ተቀብቶና ተከልብ የሚፈለግ አልሆነም:: ፈጻ (ደረሰው) የከተማውን ወብት ለልፈት
የረዳዊ እውነታ አያመል ባኩ ነበር:: ለራሳ ተምና በሀይወት ለመቀበል
ከዘመ ውጤው ሌላ አማራዊ አልነበረውም::

የእሁኑዋነት (mindfulness) ይንሰ-ካሳብ መግለጫ እንዲህ ለተጠፊጥናው እውነታ ባልድ
ለደረገና ከሚታገለ መስህቦችን አሳሽነት ወር ነው:: ከተጠፊጋበት ባይና በታ በንቃት
ለንነጠል የታመን ሂይወቻን ለመምራት ያለን እናል በእቃት ለለማከሰምን እንማዳና
የማይመስለን ተረከችን ተፈናውን እንተተከለን:: ይህ ብሩ ከሆታቸን ተንጋጌ ያለውን
እውነታ ከድ የማይመስለንን መስሎ ለመታየት መምከር የኔ በመንና የህንጻ ሰወቻ ከኩ-
በሽታ ይመስላል:: በምናበት ተባው ሆኖ ማገኘረዋ ለብከትና በተማባር የተገዢበው
ዘይወቻቸን መሟል ያለው ተክለም ተቋ ቤቶ ነው::

እንደ ግለሰብ ከሆነ የምታደመው ነው ጥና ያጋጋኑ በእድራጋዋቸው የቀድመ ጉነኛ ተረከ::
በአሳ ወይም ሂይማጣት ለለተለበበ እየከበርም:: ሁኔታ የቀድመ ሥልጣኬ በለበት መሆኑ::
በቻቃቅና ተርከት ከሆነና ከከበር በኩር መወለድ ወይም ሂይማጣቱ ጥንቃቄ መሆኑ ለዘረ
ቻፋጋት-በሽ እናደረና ያጋጋኑ ሂቃድ መስጠና (validation) ብሩ የተዘረፈከበትን
መልከ-በዚ የአይወቻት ወድቀቶችን ለለመቀበል የምሽሽግበት አሳሽ ሪኑ (camouflage)
መሆኑ ያለበት እይመስለኝም:: ይህን ገልህ ሂቃ በጠራ በርሃን ትድሮ በለቦናው ለማሳደር
አሳሽን ምናባዊ ሪኑን መግለጫ በዘመት ሂይወቻ አማራዊ የሌለው ለዋዋ ታሳሳነ
ይሆናል::

ይህን ካኩ ጥለ የመግልና ካናዊ ገጽል በሌላኝው የ20ኛው ክ/ክመን ታለቁ ፕታናዊ
ደራሳ የከራም ማረጋገጧ አውሬ የድርሰት ሆኖ the temple of the golden pavilion
ወስጥ በሌሁቀት ይካበባል፡፡ በማግበረሰብዎች ፍጻም ተግባሩት ተበቃቶ የተሰጠውን የውጤት፡
የእውነትና የአይወቻ ወርሱችን በተጨማሪ ስጋዣቱ አገልግሎት አጥገል ሂደቶች ለመከላከል
ዳግም ለመበያን የሚጣጣር ላይ እናር መካከሉን ተረከ አስተካ ማረጋገጧ ጥልቁ ፍልሰናናዊ
እንዲሞታ ያላቸውን ተቋርናዊ ሆነቶች ይፈጸል፡፡ ተሮታንኑስቱ ካልፈነት ወደ ጉርምናና
በማረጋገጧው የእድሜ ምግባር ወስጥ ግለሰባዊ ሆነንበ የአይወቻ ምልክቱ የሚከታወቷ ቅርጫ
ለማስታወሻ በተያያዘው ትግል እንዲ ዘኑ ምስል ይገዢልናዋል፡፡ ይህም የመንፈሳዊ መምህኑ
ዶቃ-መዝሙር ሆኖ የሚያገለበት ጥንቃቄ የበተ-መቅረቢ ካንጀ (Temple) ነው፡፡ ነፍስ
ከወቅ በጃላ ስላዘሁ ሪቁቁ ካንጀ ወብትና ጥገሰ የሰማው ተረከና የዘሱ ግርማዊ ለኩራ
ቁጥር ነዋሪ ከሆነ ጉለ ከየው መሰበበነቱ ተደወሱ የተሰሩ የደረሰ ጉርዳኝ ግለዋ
አስተውለውና ከነበረዋ ሆኔታዎች ለያቀቻ ይችረባል፡፡ ለዘሱ የነበረው የመጨረሻው
አማራዊ በተጨማሪ ዓለምና እስ መሄል የተቋከለውን ይህን ባልድ ሂወልት ማስወገድ
ነበር፡፡ ተሮታንኑስቱ በበተ-መቅረቢ ካንጀ እስተ ለከራ ከከበለለ በጃላ ያለውን ትልይንት
እንዲሁ በማተርከ ጉጥር የዓረፍት-ነበር ሲሄት መጋክኑ ይጠናቀቁል፡፡

"From where I sat the Golden Temple itself was invisible. All that I could see was the edifying smoke and the great fire that rose into the sky. The flakes from the fire drifted between the trees and the golden temple's sky seemed to be strewn with golden sand."

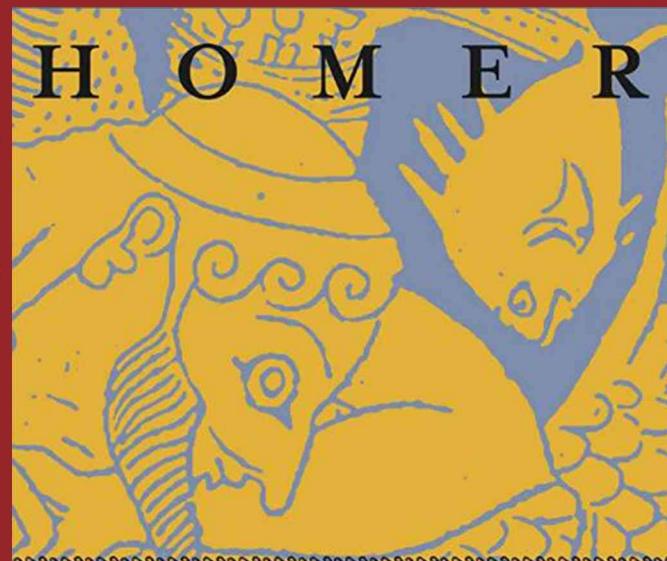
I crossed my legs and sat gazing for a long time at the scene. When I came to myself, I found that my body was covered with blisters and scars and that I was bleeding profusely. My fingers also were stained with blood, evidently from when I had hurt them by knocking against the temple door. I licked my wounds like an animal that has fled from its pursuers.

I looked in my pocket and extracted the bottle of arsenic, wrapped in my handkerchief, and the knife. I threw them down the ravine.

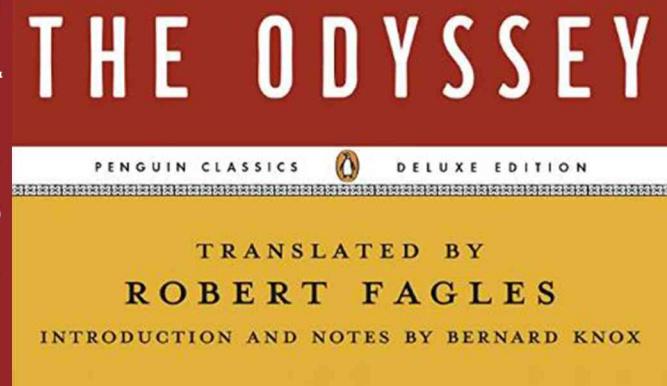
*Then I noticed the pack of cigarettes in my other pocket. I took one out and started smoking. I felt like a man who settles down for a smoke after finishing a job of work.
I WANTED TO LIVE.*

ማኅጂ አንድ ገዢ ባለስብ በተወሰነበት ማጠሚያዊ ሥራት የላቸው አዲቶ ቁርቃይች
መሰጥ ስጠል በቻቻው ማጥረሻዎን መቆሻች ፊቱ ለተንጠለለ ተጨባም የከይወት
መልካች መታወቃን መሆኑን አሉንፈሪዊ ተሞሳሌትን አስታየ ፍንጠናን ያመለከተናል::

እርግጥ አንድ መረዳት የፊለቦት ማቅ አለ:: እውነታ (reality) መርሰን የምንጠቀው
አልማም ጥርት ይለ መልካን ይለ እንከን የምንገኘበው ሆነት ለይሁን በዘወቻር የከይወት
ፈምምዶችን ትጥ አጋጋጥት፣ በልሆት፣ ትሶግሥት፣ ሆኖ-በሩ አተፍይና ገደብ-አልብ
የማውቅ ጉጻትን (curiosity) የሚገኘ የበት-መረጃን ነው::

ታላቁ ሆኖ በበለይ ሥራው The Odyssey
መጨረሻ ተሮታኬለቱ Ulysses ከረቃሙ ገዢ
መሰለ ለባለቤቱ ተሬሙ በመኅታ በታቻው ሆኖው
በጥወት ለሰነጠመት ካይች መተረከ ይጀምራል::
ይህ ትረክው ግን እውነት ይህን ወሰት ለመለያት
በሚቻቄና የባድና ፍጥረታቸና ከነቶች የተዋላ ግር
የሚያስከ (ambiguous) የተረከች ጥርቃም ሆኖ
የበቃል:: በዘመና ትላቁ ከያዝ በልሆቻት ለይወቻን
በመረመረበት ጥልቅ ስነድ በስተመጨረሻ አንድ በዘ
በቃው የሚንጠቀው ላቀ እንቀቁልኛች በው-ሰው
እንዲከተሙ ይኩዘዘልናል:: ለቀ በተሞሳሌት (metaphor)
የነገሩን የሁለቻንም የከይወት ገዢ እንድ Odyssey
የለ መሆኑን ነው:: ይህን እንቀቁልሽ በመጠኑም
ለመፍታቸና ለተሟችን ትርጉም ለማብቻት ግን በመዘረታዊነት ተግባኝ ባለስብ
(Honest individual) መሆኑን ይጠይቃል:: ለዘመና እንዲጠቀ ግን ማጠሚያዊ
መራሽ ባለሻች ጥሩ ያጠለብናል::

በመዘረታዊነት ተግባኝ ባለስብ
ለዘመና እንዲጠቀ ግን ማጠሚያዊ
መራሽ ባለሻች ጥሩ ያጠለብናል::

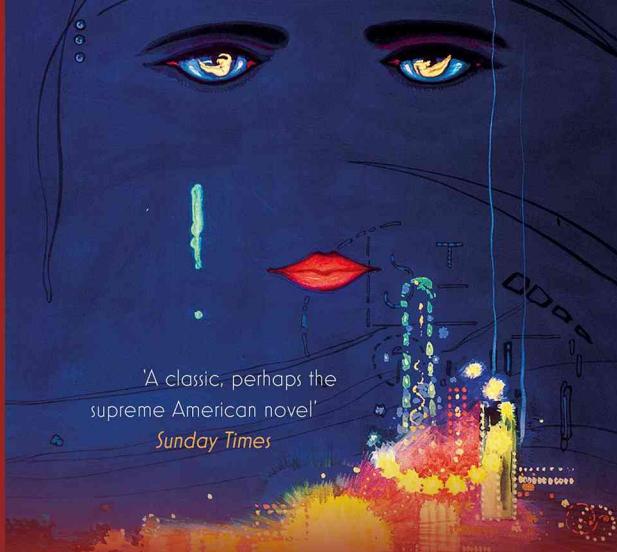
ከነት በዚህ ሽቦ ዓይን ከፍች ማኅ እለታ፡ ከተወመኑልን መሥመርች የሚሻገኘና
የሚልቁ ጥሩ ፍቅር ከየተኩውም ማግበረሰባዊ፡ ባሕላዊ፡ ህጻዊ፡ ሳለቱካዊ፡
ገዢማቃቁዋና እትኖማያዊ ደንብዕች ያይለለ፡ Joseph Conrad ሲTHE NIGGER OF
THE NARCISSUS መጽሐፍ ባስፍቅር ደንብ የመግቢያ ድጋፍ (preface) ስዎን
ከከባዕዱ መባቢ እግዥሙቁ እለቆ ወደ ለቀ ስብሰ የሚበልጋገን ገድል በከነት ተክምሬዋ
ከንድ፡ በታች የሚፈጸም ነው ይለል፡

“.....the changing wisdom of successive generations discards ideas, questions facts, demolishes theories. But the artist appeals to that part of our being which is not dependent on wisdom; to that in us which is a gift and not an acquisition — and, therefore more permanently enduring. He speaks to our capacity for delight and wonder, to the sense of mystery surrounding our lives; to our sense of pity, and beauty, and pain; to the latent feeling of fellowship with all creation — and to the subtle but invincible conviction of solidarity that knits together the loneliness of innumerable hearts, to the solidarity in dreams, in joy, in sorrow, in aspirations, in illusion, in hope, in fear, which binds men to each other, which binds together all humanity —the dead to the living and the living to the unborn.”

የሰጠን አጾችና ፕሮ ኮመን (jazz Age) የሚጠው የፊት-ዕዳፍ ሥራ እንደሆነ
የሚታመኑው የሰነት ፈዘድራልኝ ለሂሳብ ሥራ The Great Gatsby የዘመኑን መልካ
እንደወከለው የፌዴራል መሠረታዊ የለቆ ከፍች ወጪትን የተለበሰ ነው፡፡ መጽሐፍ ተጀምር
እስከያልቆ የተዋጠ ቅጂቆ ስይነረበጥ ይፈሳል፡፡ የተረከብ አገም የተዋቀረው ከደረሰነው
እውን የአይወጥ እንዲሞላዋች ሌሎን የሁኔን ሌዕች የንግድና የበላጋገና ሂልጣ
(American Dream) መከናዬ የድርሰቱ ማስከላ ነው፡፡ የዚህ ሥራ ተልቆ እንደምታ ባን
ከእንድ ሁጻርና የዘመኑ መልካ ባለፈ በሁሉም ቤና በታች የሚይቀረውን ለቁቀን የሰው ለቁ
ሁኔታ የሚዘከር ነው፡፡ በዚሁተኛ መዶብ ተረከኑት ሂልመኩው ፌዴራል ተከሰበ ቁሳዊ ሁጻትን

THE GREAT GATSBY

በመጀመሪያ ተግባር የገኘት የሰህበት ማሻሻል ወደ ሆነችው መሸረዳ እንስተኛ ድጋፍ የሚያደርጋውን ተስተካክለ ገዢ እናነበረን፡ ተጨማሪነት ውጥኑን ያረቀቀበት መቻቻትና ከገዢ መልስ የጠበቀው ዓለም የሚይታረች ሆኖ የከተማል፡ የሁበት አድነን አሳዛኝ ሌሎች ደመልስ ድጋፍ በዚ ተረጋግጧው አውራድ ከሬስ ጥልቅ መሻሻት ያረቀቀው ሙሉሽ እንደሆነ በልብ ሰጠራት ይረዳል፡ የካበተው ቁስና የን ተከተላው የሙጣ አቅራቢዎች ሆኖ ያልዋመራ ስልመን ባድ ከፍተት ስይምላ ይቀረቡ፡ ከነፃስ መሻሻት አፍልቆ ወደ ማረጋገጫ ከባቢ ለያወር

የተለመው ለቁቃ የውጭት፡ ፍቅር፡ እውነትና ነገኑት ለእድ በነፃ የበዝበዛ፡ አፍተካዊነት፡ የአስተኛና የቀቢ ባርንት ገንዘብ ሁኔታ የተፈተት ከንድ ይመለሽል፡ ከይኂው የሀገሩ ለቻቻት በአፍጊ አድንጋጌ የቀቢ ክምቻት ሰከረውና ተፈጥረዋነታቸውን ሰተው ወደ ነፃስ አልባ ባድ አርቴፍናል አኅኅራቸው ለዘመው የተመለከተውንና የሞራውን ሂሳብ በዚህ ወተረ ስልወው ለሆነ ሲደን፡ ተማሪነቱ ለሀገሩ ለወቻት ገጽ ተርከት አልያም ለውቅቱ አሳች የእድገት፡ የውራድናርድ የቦላይነት ተጨማሪን ስይምን እንደ ጉለሰብ ሰተዋወጪው ለዋዋ እውነት ነበር፡

እንደ ለው ግድ ለሰጠን የሚገቡ መሠረታዊ ጉዳዮች ማገበራዊ ለሆነ ከለቸው (sociological) መጣወቻም በላቀ ለዋዋ (ግለዋ) (tragic) ተግዳይቶችን የሚመለከቱ ከልሆነ ከተጨማሪ እውነታዎች የሱ ፍቃ ፍጋመን፡ ለይወተን ለቻቻው ድንቀርና ወሰተ ከእግዚ ጥናራቸን እስከ ለሰ መተራቸን ሰተመን መባከናቸን አይቀሩ ነው፡፡ ያለንበት ሁገዻዋም ይህን ዓለም አቀራዊ የሰው ለቻቻ ለኋዕች ከዚህ የራቀ አይደለም፡ ጽልቻክዎ አስተሳሰቢም፡ ሂይማጥቶም፡ በከርም፡ ሁገርም፡ አካውሃዎች መደብጥም ተረከዋ የሰው ለቻቻ ለሆነ ፍቃው፡፡ ለው እናሁን ሆኖ በራስ እና መቀጥሏ የመሠራትን ሰሩት ያለው ልቦስ ሰባኩ እንዲ በነፃ መባቢ ከለዋቸ የሚወስን ፍጥረት መሆን የለበትም፡ እናሁ ሆኖ ለሆነ ለሞላቸው የቦቻቸው እንዲ ለሞተላቸው ያቀናቸው አይደለም፡ ከሀገሩ፡ በከራል፡ ሁይማጥቱ፡ በስሌ፡ የፖለቲካ አቅማ፡ አካውሃዎች መደበ በላቀ ግድ ለሰጠን የሚገቡ ለዋዋ(ግለዋ) እውነታቸ የለም? ተፈጥር፡ ነገኑት፡ ፍቅር፡ እውነት፡ ውብትና ዕውቀት ከየተቻወውም ማገበራሰብ-ሠራሽ ተመሠረቺ በተሻገረ ከገንዘብ የለን ዓለምና በውስጥ ካለ የተቻወውም ፍጥረት የሱ አያስተማሸኞም?

ለመግዳልና ለማውድም በእኔኝ ከባቢ ቅዱች በራካ ፍቃድ እበቃቸ መዝሙት የስውን
ልጅ ከተኑት እስከ ሆኖ የተጣጣ መረጃ ወደፊት ይመስላል፡፡ በድጋቸ (ፖ.ለተካዊ፡
የይማኖታዊ፡ በአሁንዊ፡ እ.ከተማለያዊ) ስልዕናቸውን ለማከረም እልያም የይልና
የበለይነትን ለመቀናቸት በዘሱ የቅረቡ ገዢና እብዛትው ያለ ማረጋገጫ ስለሚሰማሩ ገዢ
ግለሰቦች በዘሱ እናና የውጭት ገርፍ ለለመጠለፈ ከባቢያዊ ማደጋዘዘጥቸን ተሻጋረው-
ከረታቸው በተጨማሪ ክስት ሆኖ ለለው እውነታ መታወንግ ምርመራ የለለው መዳናቸው-
ይመስላል፡፡

እንደ በተኑ ተወልድ ማንበረሰብ ሚራሽ (sociological) ቅጽል የኢትዮማያዊ መደብ
ተርከትን ስበብ እናርን እብር ማደግኞ፡ ወንድማማቸነትና ያገር ልጅነትን ከብር ውጤ
እናር ደጋ እብልቶ ተልፁን ምስል በመዘንጋት እረብን በጠባብ ቅናና መጋቢት
የዘቀመበትን እስተካክኑ ጥሩ በጥልቻ ተዘበትና ሚርማሪ ምናብ የየረበትን ተመን ከኩ
ሳብረት በፈከረበት ሚራው ይመስላል መንገድ ያመጠል መንገድ፣ እናም ሲታ ለሂሳ
ስዋዋ እስተውለቱን ያስነበበናል፡፡ በልፍነት ይስከር ከፈበረከናቸው ግልብ በድጋቸ
ማስቀመቸ የለቀና የረቀቀ ስውን እርስቦራብና ከከባበው ዓለም ጽር የሚያስተካክና ቁስ-
አካላዊ ስንስለቶችን ባማሪ ሥነ-ጀመሩዋ ተረከ እቀልጻል፡፡ ስው ለነፃህ እውነትና
ስዋዋ(ግለዋ) መንሰዱት በታወንግ በተረና መጠኑናያ የጊዜ ተርከቶች እይጠለናም የሚል
እንደምታ ያለው ይመስላል፡፡

“...ወሮ ቅመቻ ስል: እስከማርሱ መደቂዴለሁ....
.....እናጠማን ስይመርጥና ቅድማ; የእድን; የእስን;
የእናጠን ከየመንደሩ ስጠስቦዎት የመጥትን
እናርና አዲሱ በለን ምሳሌቻ ቅምሹዴለሁ....
.....ወሮ ከተከበለበት የረጋግጣት መላ
ለይ በልጅ ከንፈሬቻ ቅዱች ልጻሽ ስጠስቦዎለሁ...
....የይኖቸው መሰጥ ያስከከና ያስቀበና አዲሱ
ነበር....ማልቀኛ ስቦብ ስይጠትም እናቴ በእናጠና
ማጥ እናናና መዝመኑናለች..... ሂደት ለፈጸ
የዘረጋጀቸው እግርቻ ላይ እንደሠጣ ስታስቀምበት
በመዳደሩት ይስታ ስቂዴለሁ = እግርቸው ቅዱት
የልዝናቸው እዲሱማ ነና፡ ስንጋን መላ ላይ አይች
ማስጠናን ለመ በግኝ መንቀብ፡ ከእዲሱ ጽር እብተኩ
እና እስተነዱው በመስተና ተንተናገዱአለሁ፡ ለደስተና
የቁጥመን የእናጠን እና እንደጠለሁት.....
ከእንደ ከፍል ወደ ለለው ከፍል ከዚ ወደታቸ ተዘዋዋሪ
አጥቃቸአለሁ..... ነገሮችን በእይት፡ በእስሳ በማስቀመቸ
መደብአለሁ፡ ይህ ተያናየ ነበር፡ ይህ አገራም ነበር..በር ይና
ቆጂ የሰራራን ስማይ..... እናር በእቅድ ነፃነ
የሚጠገኘነትን መመልማት እጥቃቸአለሁ.....
‘እለመ ሰላ ሰላ ተመለስ ተጠልተ’”

ይህ ተግማኑት (honesty) እንደ ስው ግዳታችን የሚሆንው የቅን ሂይወት መሠረት የሚመነው ከዚህ ስዋዊ ልምዶች በቻ ሲለሆን ይመስላል፡ የገዛ ስሜቶችንንና የሕይወቶችንን ማሻሻል እውነተኛ መልከተምድር ለበቻ ልቀች መታወሻ ሲኖቻል ባዶችና እንዲሸጠች የፈጥሮለ ቁጥርዎች እጩልመውን መውለዎችን አይችል እጣችን ይሆናል፡

ቦኑለም ሥነ-ጽሁፍ ከቀድሞት የረዳለባም እኩለ ተማሪዎች እንዲ የሆነው የ19ኛው ክ/ዘመን ፈረንሳያዊ ደራሳ. Stendhal በድርሰት ሥራዎች በልህቀት ለማስረጋገጥ የምክረው ጥልህ አተያየ አለ፡ ይህም ሂይወት በጠቅላይ ሂሳብ ነው ከዚያ ደምናማ በሙሉ ዕሳቤዎች በፊኔ ወደ እንዲች ወጥ የወል ቅስል የሚጠል ስይሆን በእያንዳንደ ባለዊ ቅጂዎችና ያን በቻ የለተሰለት መልካ - በዚ ድርጋቶችን (subjective experience) ወሰጥ ተከኔፍለና ተለያይቶ የሚገለጥ ጥራማይለ ገደፋ ነው የሚል ነው፡፡ እናም ግለሰብ እውነት ላይ የሚደርሰው ከጠቅላይ በድናዊ ሂተታዎች (collective narratives) ላይ ተኋወጥ ስይሆን ከተግማኑ ግለሰብዊ የሕይወት ልምዶች በሚጠል ልቀች ላይ ተመርከሱ እንደሆነ ያስገኘበል ከያሂወ፡፡

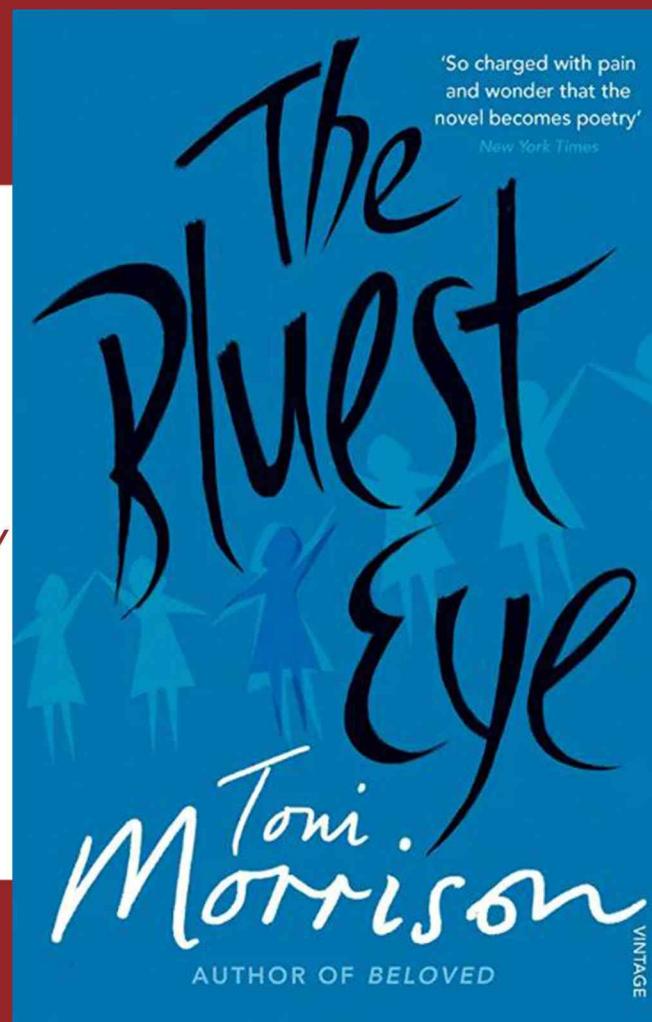

© Stendhal, by Olof Johan Södermark, 1840

ግለሰብ (individual) በሚደግበው የንቃት-ስለና መነሻር የወራውንና የተጠለበትን ማሳራዊ ሥራት (social fabric) በጥንቃቄ ማጠን የሚኖሩት በሆነ መንገድ የሕይወት እውቅ የሚጠየኝው በዚህ ከዚ ቅድመ በንጂረና በዚ ከለቁ ነረትም ተመክሏ በሚቀጥል ገና የጋራ ሥነ-ሌቦናዊ መልከተ-ምድር ወሰጥ ሲለሆን ነው፡፡ ግለሰብ ከመንቃቄ በፈት የከባወው ከዚ በትር በማይቻቻው መልካ ሲያጠበበትና ዕወቅ ለይመለስ ሲቦየንለት ገን ይህ አስፈላጊ ተግል ከጅምር መቀመቻ አይችልም፡፡

ጥቃር አማራካዊች የሚ-ገኘና ጥበላ ለሆት ታሳቸ ተኩስ ተኩስ በመጀመሪያው ወጥ
ሥራዎች The Bluest Eye የማንበረሰብ ማረጋገጫ መግባር በየደዱዎችን ተልቅ መረጃነት
በለብ-ስባርና ወብት ሚኒ-ገኘና አበልጋጋ በምናባችን ትርባለች፡ ተጨባይን እውነት
በገለሰ መልከት የገኘነው የተዘባ ማንበረሰብ (sociological) የው-ብት ደምዳሜ በፈጸረቂ¹
ንቻት-አለናና በልጅነት የዋህ አሳምር (innocence) እኔ እንደሆት ባለ መልከና መጠን
እንደሚያይልና ተኩቱን የሚከተሉው መጠኑ-ስራ ቅዱስ ውስብስብ በሆነ መልከት ስዋዊ
ክሙምና ለቋይን (tragic suffering) ለፈጥር በከበድ ለብ እንታደማለን፡ የጥረሰን
ቴልቅ ትዘበትና ምናባዊ ገሰብ የጋዢ የሚልቀው የእውዳማውን ነር ተከር ፍርድ
ወጥመዳች ማጋለጠና የእጋሽ-እልባ (helpless) ለለባዎችን መከራ ያለምኑረት መግለጫ
ነው፡፡ ከፍኔው ገፏ ያልሆነ ገለሰብ ማንበረሰብ ማረጋገጫ ለሆት ለገኘነው መጠና የቋይ
ደምዳማዎች ለያዝበድድ ከገዛ ማንነቱና ተጨባዊ ከባቢው ተኩቶ በባድ ቁጥት ወሰት
እንደሆት ባከና እንደሚፈርር ትስመልከተናለች፡

"they had extemporized a verse made of two insults about matters over which the victim had no control. The color of her skin and speculations on the sleeping habits of an adult. Wildly fitting in its incoherence. That they themselves were black, or that their own father had similarly relaxed habits was irrelevant. It was their contempt for their own blackness that gave the first insult its teeth. They seemed to have taken all of their smoothly cultivated ignorance, their exquisitely learned self - hatred, their elaborately designed hopelessness and sucked it all up into a fiery cone of scorn that had burned for ages in the hollows of their minds — cooled — and spilled over lips of outrage, consuming whatever was in its path. They danced a macabre ballet around the victim, whom, for their own sake, they were prepared to sacrifice to the flaming pit."

‘ማንበረሰብ ማረጋገጫ ትዝቶታችሁን ተኩራችሁ ከልተረመዳችሁ ሂይወት ምንም ዓቶ
ይመስላል የደራሰዋ የመጨረሻ ቅል፡፡ እንዲህ እንደ ትወልድ በጋራ የተቀጨጭናው
በርካታ ለበረታች አለን እናም፡፡’

በአዲዥት መድረሻ የሚሰጥልን የትወና ማኅ በማገበራዊ ማධቃና አግኘት ጋዜጣ ስለሚገኘ አማካት በስራ መቀበላ ከተገኘ እስከ በኋላ የጊዜ ማዘምን ተቋርቷል ነው፡፡ በቋርቃለ አመካንያ-እሉ ገልጻ ተከርክዋ ማዘምን ገዢ ገልጻ እምበ የሚለው የአመዳ የሸጻ ስለተመኖችው ማይሆን ሂደዥትን በተወማሪነት (HONESTY) ለመኖር ከዛ ወጪ ሲሉ እማራዊ ስለፈለው ነው፡፡ ስዋዊ መንፈሳቸን (Human Spirit) መኖማ ቅኑችን በነጋነት የሚቀምረው ነፍሳቸን ያለባልኝ በመፈቻቸን ያለፍርሃት ስጋከተልና በድን ለደረሰን ከሚጣጠር የኋይ ለመኖር ስርዓት ለቀን ስጋሽ በቻ ይመስልቸል፡-

Darren Aronofsky ከዘመናቸን ሆኔኛ የተንቀሳቸሽ ምስል (cinema) መብትን አንዳ ነው፡፡ በቅርቡ ለእዚህ በብቃው ሲቋቃና ወብት ለመሆኑ THE WHALE ወሰት አንዳ የለቀቻቸን አሉ:-

የወገና አንቀጽናን (essay writing) በእንደዚህ ለተማረዋቸ በቅርቡ ከፍል የሚሰጥ የቋንቋ መምህር ተማረዋቸ የነገሩ የሚረበበት አካላዊ ገዢ እንዲይመለከቱ "የቅርቡ ምስል እስተላለፈ ተበለሽቷል" በሚል ቁስተኛ ስበብ በጥቅር ተመፋይል ድምዕዝን በቻ እየሰሙ ሲያስተምረቻው ቅድ፡፡ በአዲዥቱ የወሰናቸው ነገሱቸን የተከተሉ ዓዲቶች ሲያይለበትና የሰራተኞቸን ስስተቶች ለማረቻ በሚያደርጋው መፍጻዬዎች ለተማረዋቸ አንዳ መልእከት ይሰድላቸዋል፡-

*Dear fellow journeymen:
one last lesson:
fuck these ridiculous essays.
Fuck the readings.
JUST WRITE ME SOMETHING HONEST!*

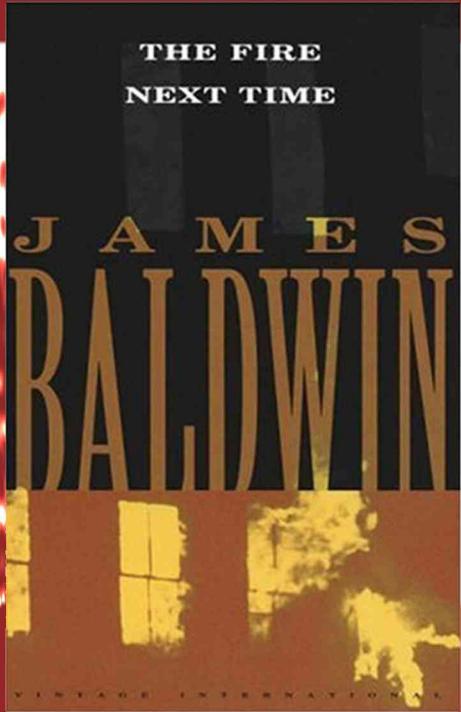

ይህን በማድረት ከመምህርኬ እንዲሆነ ይደረጋል፡፡ ከተማሪዎች ጋር በነበረው የመጨረሻ ስንብት የቆበከመናን ከሚሸሩ አበቃቁ ያለበትን ሁኔታ እንዲመለከቱት ያደርጋል፡፡ ይህን ያደረገው እንዲንደ ተማሪዎች የሰጣቹውን ተධኑ ተከተሉ ስላሱኑችው እንዲያው ስይደበቀ በታማኝነት(honesty) በመዳሩቻው ነበር፡፡ ይህን ለራሳና በከይወቻቻን ወሰጥ ለሉ ለዋቅ ሁሉ የለ ምንም ማኅን የመታወን ወጪን በአዲስ በርሃን የተመለከተው በቅርቡ ወደ አይወቂ በተመለሰቻው ሲት ልቃ የመንፈስ ገጽአና እና ያልተበረዘ እውነትኝነት ወሰጥ ነው፡፡ ለተማሪዎች የሰጠው የሰንበት ቅል እንዲህ የሚል ነበር፡-

"This assignments don't matter. This course doesn't matter. College doesn't matter. These amazing honest things that you wrote, THEY MATTER!"

በዚህ ተንቀባዩኩን ምስል የቅጽበታት ተዕይንት ወሰጥ በቀበት ተያተሩዋ መዋቅና የምንበካንበት የትወና አይወቂቻንን ባድንት በጠራ በርሃን እንመለከቻለን፡፡ በክፍል ተዕይንቱ ወሰጥ ያለከልከለ የተዘረፈች በደርሱትና እናደራቻን ያልታመኑት ባከኩነት ነፋሳቻን አይወቂቻንን ለተጠየቁ ተቀርቦለች፡፡ የክፍል ሥራ ፍጻም ለሁቅታም እንዲህ ባለ የመገለጥ ልምጥል (revelation) በከራል ሲወጪ ወደ ለቀ ማንነቱ ማኅገር እንደሆነ ይሰማኝል፡፡

የደምኑ ባልድዋን (Master Essayist) እውሮ ወግ ነገሱን ለቀ በታየበት The Fire Next Time ከታበ ከያረው የዘረዘኝነትን ጥልቅ መሰረት የጠላ መረጃ እውነቶች ይፈጸሙል፡፡ ሲወጪ ወደ ማህበራቢ ሲሆን ባልሽቶች መግለጫ የሚደምጋው ከሁሉ አስቀድሞ ሲሆን ሲከድ ነው ይለናል፡፡ በሆነ ቅድ ወሰጥ በምቻት የመኖር መላን ያልተከናና ለሆነ ስብዓዊ ከባር (Human Dignity) እውቀናን የነስ ጥሩ በመስረታዊነት ከሆወቻት ጋር ነውና ወያለት፡፡

"Life is tragic simply because the earth turns and the sun inexorably rises and sets, and one day, for each of us, the sun will go down for the last, last time. Perhaps the whole root of our trouble, the human trouble, is that we will sacrifice all the beauty of our lives, will imprison ourselves in totems, taboos, crosses, blood sacrifices, steeples, mosques, races, armies, flags, nations, in order to deny the fact of death, the only fact we have. It seems to me that one ought to rejoice in the fact of death-ought to decide, indeed, to earn one's death by confronting with passion the conundrum of life. One is responsible for life: it is the small beacon in that terrifying darkness from which we come and to which we shall return."

ብሔ በእና ኮሙን የን እንደ ገለሰብ ተግልችን ከማንበረሰብ ሲሆን ጥጥቃች ጋር በቁ አይደለም፡ ከቀድሞ በገንዘብችን ጋር እኩል ገንተ በመሆን ከተፈተሻዊነታችን አቅቶ ወደ ስጋት አልባ ማሽንት ለለወጪን የተሳካ ገዢዎን እያደን ያለው እርቱፍም እንተልጀንስ (AI) የላቀው ፈተናችን ሆኖ በቁ በቻል፡ በተለይ በማንበረሰዋ ማረዳያ ስበ ምኑን በስው ለቁ የእናዚር ምጥቃት ታሪክ የላቀው ፈተና የሆነው የቴክኖሎጂ ፈርማ ክንድ ተመቁም ያለ ምኑን በስዋዋ ለቦናችን (Human Psyche) ስለ ጥን እያዙረን ያለው ወጪዎች ተከና አስቀራዊ ይመስላል፡ ከተንተ አስከለንበት የቴክኖሎጂ ኮሙን ያለውን የእናገት ገዢ በሆነን አቀፍ ፈጠራና ለሂሳቸው አስተዋጽሬ እውን እንዲሆን ያስቻሉት ገለሰቦች ዓቃው፡ የሰው ለቁ የደረሰቦችን ቁሳዊም ይህን መንፈሳዊ ለልጣኑ ያቀነት ገለሰቦች በሆነም ተግበራውንና ክስት የሆነውን ዓለም በታይልና የበላይነት የሚመሩት ጥን ማንበረሰብ ማረዳዎች እኩልች ተቁቃች (ሁገት፣ ሂለቃና ሂለቃና ተቁቃች፣ የበዝነስ ድርጅቶች ወ.ዘ.ተ) ዓቃው፡ እናም ገለሰብ በማንበረሰውና እረዳቸ ክነቱ በለንጻ ማስቀመጥ በልቀ እንኩ በአቀም እናብ ሲለሆነ የራስ እኩ እኩታቦብ - ለልጣኑ ሲለባ ነው፡፡

በለመ ለለዋኑት ያለ ተመጋጌ ጉዢት ህለና የተደልጋበት በይና-መረብ ከፈሳችን ተፈተሻዊ ባህሪያት ጋር የከፋ ቁራና ወሰኑ እንደከተተን ቅጽም የተገኘበበን አይመስላም፡፡ በማንበረሰዋ የተሰበር ገዢ የተሰማው መጠናሌን ድንቀርፍና እ-ሰባዊ ክንውን መረጃ ከለቀው ወለው እኩሻል፡፡ ይህን መረጃው መስተዋበር ለብ በለው ያስተዋለ መናኛ ገለሰብ የዘመ እናር ለወች በቀምናገር የሚሰሩትን ያውቃለ የሚያስብል ነው፡፡

"I see men assassinated around me every day. I walk through rooms of the dead, streets of the dead, cities of the dead; men without eyes, men without voices; men with manufactured feelings and standard reactions; men with newspaper brains, television souls and highschool iedeas.

Charles Bukowski – sunlight here I am

በግዢዣውያንና ምማውያን ጥንቃዊ ማቋላቸው ውስጥ CENTAUR የተባለ ክወንበት በላይ አለው ከሆነ በታች ፈረሰ የሆነ ፍጤር አለ፡ የዘመኑ ጥናባዊ ፍጥረት ተምሳለቸዋ እንደምታ በስዕስ ተፈጥሮ ውስጥ ሆኖም በተቀር ያለቸትን መንገዶች ለልማትና እንሰሳዊ (ሥራዊ) መሻቻን የሚያውሳ እንደሆነ ይችሞናል፡ በሌላ በከል ይገባ የሥራ የሥራዎንድ (Civilization) የሰው ስሜታዊ ባክር ወዳንድ ወጥ ምስል መርሱ አለመርሱት ለማርካት የተወጠኑ ምስል ለሆነ እንደሚችልም ቅዱር ይችሰባል፡

© A Dying Centaur by H . Anetsberger of Munich
900x597

ፖርቃዊነት የሥነ-ዓለም የብድር ለማራት ይሆና ስራማን ይህን ጥንቃዊ ጥናባዊ ፍጤር እንደ ገዢ-ባክር ቁርጫ የከተበው ወርቅ የተሰኘ እኩን እምቀና ጥልቅ አዋር ታሪክ (short story) አለው፡፡ ይሆናው ከጥንቃዊያን ተረክ የሳይንስ ይህን አላማያዊ ወ-ከልና በዘመናዊ መጀት ውስጥ ክስት በማረጋገጫ ታሪክን ይችምሏል፡፡ መል በመ-ለ ከጠናት (extinct) ካርድ በታችውን የተረፈው centaur ለብዴ ሰሆ ዓመታት ይርሱኝር ተሽሽነት ለጥርና ለጊዜ ከርም የኩ ስሙን ለይ ይደርሳል፡፡ ስመናዊው ሰው ከኩር ሲይውቱ ተላቆ ለመለጥና ከተፈጥሮ ጉዳ ወጥቶ በአ-ተፈጥሮዊ መንጠኛነቱ ወደ ከተማዊ እናናር ለሽጭነት የተፈጥሮን ከለላ ገልጠና ይህ በታች centaur ለስሜቱ ቅዱር በተገኘበት እንደ ቁጥበታዊ ሆነት ምክንያት ለእየታ ይጠለባል፡፡ ይህን እንማዊ ፍጤር (ተፈጥሮዊነቱን ያላማ ባለቤትን ወከድ ማቋል-ይ) የኩ ስመናዊ ዓለም እያስተኞገድው-ምና እራሳት በንለመበት ቁጥበት ሲይውቱ ያልፁል፡፡ ስራማን ስመናዊው ሰው ለልማትና በመገኘበት ሂደት ወ-ሰጥ ግማሽ ባክርና መልከት አጥቃል ለለን ያለመ ይመስላል፡፡ እናም ስመናዊው ሰው ስሜታዊ ባክርውን ገድለ እናምናዊ ሰሌቷን በታች ተከተሎ ለለንነድ ሲይውቴን በምልዓት የመጥር እድሉን እመንምናል ነው የቃርቡ አስከናል፡፡ በቃርቡ በስተ-መጨረሻ የእንግዲው ፍጤር ክወንበት በላይ ሰው ተቀርቦ ወድቅ በመራት ለይ ተንጋጋ ወደ ቀጥ እየደማ የሰማይ ወ-በት ለመጨረሻ ተሸ በአድናቀት ይችለማል፡፡ ይህ ግማሽ ሰው እኩን (በድናው-የንን) ይመስላል፡፡ የመጨረሻውን መሠመር እነሆ፡-

“.....it was time to die.”

Daffodils

by William Wordsworth

I wander'd lonely as a cloud
That floats on high o'er vales and hills,
When all at once I saw a crowd,
A host of golden daffodils,
Beside the lake, beneath the trees
Fluttering and dancing in the breeze.

Continuous as the stars that shine
And twinkle on the milky way,
They stretch'd in never-ending line
Along the margin of a bay:
Ten thousand saw I at a glance
Tossing their heads in sprightly dance.

The waves beside them danced, but they
Out-did the sparkling waves in glee: -
A poet could not but be gay
In such a jocund company!
I gazed - and gazed - but little thought
What wealth the show to me had brought.

For oft, when on my couch I lie
In vacant or in pensive mood,
They flash upon that inward eye
Which is the bliss of solitude;
And then my heart with pleasure fills
And dances with the daffodils.

Girma Bèyènè

መ-ከፍኑ ከዕስ እያደመጥን ከላይበት አዎች በፍጻም በልሆት
አመሰግ በተመለተዋ ወደ እድሜመሬ መንፈሳዊ ፍላው
የኖገኗማነው በዘዴ ስለ ሰነት ወሰጥ ጥራቅ ለጠረቀቶችን
የሚያስርቃኝነትን መሰት ስለለ ነው በላይ እናሞኑን::

ወደ ቅለት የሚያረጋኞ በመንገር የሚገዢዎችው ለቀቅ ለሚችች
በመ-ከፍኑ አለፈና አመሸጥር የመግለጫ ከፍቃ ማቻቻት ቁርዳ
የበዕስ፣ ወደ ደንብ መሰብበት ይሰራሳ፣ ወደ ከበረ ስዋዎች
አዎች ይበላክታል፡፡ መ-ከፍኑም ይህንን ተካም በዓይነት ከሚተደ፡
በእቂ ከሚወሰሰና በቀል ከሚኑን የለቀ መንፈሳዊ የሞኑን
መከተለምዎች ስምም የኋናጽፋናል፡፡ በዘዴው ሌሎ ለፋይ አበረኩ
ነፍጻችን ስለት ተደርጋለቸ፡፡

ገመግ በየነ በመ-ከፍኑው ላንጠናት ከስተመሙ ሲደወተችን
የሰነጠ ወበት እናልቁል፡፡ በልሆቱ ከየነነቱ ተሮች ሥርዎች ከመን
ተኩረ ቁለምን ከፍቀት፣ ከዕድነት፣ ከመለየት፣ ከውበት፣ ከገንት፣
ከዕስ ለጠረቀቶች ስለ ለሚችችን አጥልስው በጥበብ የለፋ ፍቃው፡፡
በስማናቸው መጠን እያደር እንዲ ወይን ቀናቸው እየተዋዎ
ቀልቀናን የሚያስቀቺ እና የጊዜዎች፣ መ-ከፍኑው ሌሎች፣ ተወቃቻ
እንደሆ፣ ፍቅር እንዲ ከሆር፣ እንተነት የለለበኩና መለመጥና ማኅዎን
የመስሰላለፈት ለዘዴው ከዘዴው ፍቃምና የቀረቡ ፍቃው፡፡

ቅለት መዳከት ይህን በጠቦናው ከ/ከመን እጋማሽ አበርቶ
የከሰመውን ወርቀማውን የሆነችን የመ-ከፍኑ ከመን ከቀት ወንድ
ከየኋና እንዲ የሆነውን ተሆኑ ሌሎ ለጠረቀት የመ-ከፍኑ ስው ጉመግ
በየነን በከፍተኛ ከበርና እድናቀት ተወሰለቸ፡፡

Gebrelo s

እ ሌ ባ ለ ወ አ ቤ ሂ ን ተ ማ

በዘመኑ ወራት ስርከ በየምኑቱ የእግዚ መንገድ እናደርግ ነበር፡፡ በመከና በተጨማሪች አውሮ ታደኅዎች ላይ እንደማመዳለን፡፡ ግራጭ ይመኅዎችን የየዘለው ስሜ እንደ ምጽዓት ያስፈልጋል፡፡ አጥረምዎች ይከንኑሉ፡፡ አየሩ ይቀበቅባል፡፡ ነፃነት በኋላን ያብርሱል፡፡ ሆኖች ያረጋግለሁ፡፡ ቅጠሉች ይበታተናሉ፡፡ ለዝኑም ካስማ ላይ የተኞጠለበት የመንገድ መብረቶች እንደ ፍጥነት ያበረሉ፡፡

የረዳኩን የጊዜ ተረኑ በተመስተዋ አደምግለሁ፡፡ የእርስ ገዢ በአምሳለ እረዳዊ የተገለጠ እንዲያ
ስው፡፡ ነው፡፡ በተምህሮን እንጂጭቱ ላይ ለማኅ የከረሙ ሲልች ያንጠስተባል፡፡ ሲለለ እግዚች አለት፡፡
ከስዬነቱ የር የተደወረ የሚመስል ቅጠሉን ይሰበባል፡፡ እብረቱ መንደርፍችንን ወደየት ለማድግ
እንደሚንጠረሩ፡፡ የተክናለኝ በበላቸልም የተለበው ከተማዎችንን በማን ተከሱ ላይ እንደተወጣው፡፡ . .
ጥንት ካልቻቸውን ያውቁል፡፡

በአጠገናችን ሰማግለዎች ያልፏሉ፡፡ በከተማዎች ተከኑ ይዘውሱል፡፡ እንደ አውሮ ይሃ ከቆጣናው ለሰኞ
ይሞደኑሉ፡፡ የገዢዎና የቆዳዎው ሰብሽ-ብ ተረኑ ይኖገልል፡፡ እኩ ለውጥ ማቁሳለን ያውቁታል? ሰንት
መንግሥት አይተዋል? ይጋ ተከ የቱ ነበር? ከፃውስ?? ሰንት ወርሃ በፈቻው ወደቀ? በለን ጉልበታቸውን
ስመን በንጠይቸው እያወጥን ፖምበር አትጠልቀም? ምሆበር እይከስቻልንም? ወደ ጥንቱ ኮመን
እያመልስ-ንም? እኩ ምን ይለናቸዋል? በተካታቸው ያሳቸው ኮመን ላይ ወሰድው እያተለ-ንም?

በለሳተናኬል የሚውጥቷል፡፡ የእርስተ መልካክ እንዲት “በወል በት መተናነቱ” የሚል መንግሥት ግጥም ጽሑል ተማሪያቷል እብጥተኛ ነው፡፡ መስጫቅ ይገባባል፡፡ የንገራተራል፡፡ በተዘጋጀ ቅዱት እንደ ስው ያለቁሳል፡፡ ስሜ ስሜቶት ለመድረሰ ስንጻው በየሥርቃው የውቆድቀና የተረሰ ዘሎታቻቻን የነበላ፡፡ በየመቅድስት፡፡ በየሰነታቻቻን፡፡ በየመድባቻን የነበረበናቻው ዘሎታቻ ከተ-ኩ ይገለማለ፡፡ በተጠረከከን ጉዘ ፈጻን እንማሻናለን? ፈጻን እንመሻለን? እንደየተቻው ፈረሰዋ ነን? ማን አሳተቻ እንለለን?

የመከናው ተኋምባ ከጅርባቻን ይመሆል፡፡ ታክክለዋቻ የሚተካን ስው ያሸማኑለ፡፡ ባልቻ በየራጂመግቻው ይገተራሉ፡፡ ፌጻራራዎቻ በየመንገዶች ተግባትና በየድልድሩ አኅና ምንታቻውን የንይለቅ-ለለ፡፡ ሌጻራዎቻ ይጠናለ፡፡ ቅዱ ያሳቻው እንደበቻው አኅና ምንታቻውን ይዘጋጀቻለ፡፡ እግዚአብሔር ይጠናገኙለ፡፡ የንዳና ተዳደረዋቻ ገለቻው ለይ የተማል አኅና ለጠበ ለበሰው እንደማረጋገጫ ቅዱ በከጠበቻን ያልፁለ፡፡ የማን ጥሩ ፍቻው?

አብየቱ ወደምድር የወረዳ ይመስላል፡፡ ይግሞ ስለአለዋ ሀነበ ይነጣረቻል፡፡ የእርስተ አለዋ ሀነበ ባለማንደር ነው፡፡ ነህ ሌቀድድ ወጥቶ ይበላለ ከ-ርድዎ ለይ ተቀምጧ ሲይውቻን ይመዘግበል፡፡ አላል እግዚአብሔር በአንከሮ ይጠናል፡፡ ተረያቻቻን የሚከተሉን ስው እንዲለ ሁሉ እመለከታለሁ፡፡ የረጋ ሰኞቻና ማን እያያን ይሆን? ወይስ ተመልካቻ የለንም? ያደረጋገኘው ሁሉ ይረሳል? ሲይውቻን ሲይውቻን ለተረከ በቁ አይደለም? አስታውሽ የለንም? የረጋ ሰላማለቻቻን የሚከተሉን እንጠራለን?

በለናናቻቻ እንዲ ይነጣረቻል፡፡ የእርስተ እናቻቻ ለቻቻው በስም አላባ ሰዕስት የተበለ ፍቻው፡፡ ዓይዲቻው እስከሚጠና ያለቁሳል፡፡ መቁበር እስከሚውርና የነበላ፡፡ ያልደረሰ ለቻቻውን ከርዳኝ ዘተር እየደባበ “ልቻ አት-ደግ እኩ! አት-ደግ! ” እያለ ከእንደታቻው ይማሻናለ፡፡ ቅዱ ሆኖ የደህ እደግ ለቻቻን በስብሰ አስባበ ነጥቀሁ ለተመስድ ለቻቻን እኩ ለቻቻውን እንደ እይቀበረውም ከመድ፡፡ እያለ የዘመግለ፡፡ እናቻቻ ሆኖ እለማደግ፡፡ ስው ዓይንም ወ-ስተ እለመማበት አልቻልከ-ም፡፡ ይቁር በይቻ!

ጥናትን ሰለሚጠየቻት ሪሳኔ ይስታ ይውጭል፡፡ ከስማና ይግ፡፡ ይማም ስው-ወ ፍቻው፡፡ ሲይውቻን ማየት ቅዱን ያስታው-ሳቻዋል፡፡ ለቁስ በትም፡፡ እራስ በትም መሂድ እይሂክም፡፡ እና ወይዘመ ተዋቦ፡፡ ሌቀመኅበ፡፡ ሲይውቻ፡፡ ለዕለ፡፡ በለመስጠቅው-ና ተጠሪ ማይ ተዋብ፡፡ መልከ፡፡ ትና፡፡ ቅዱ፡፡ ተስፋ፡፡ መናው፡፡ ለበከው ሪሳኔ ይድለ፡፡ ሪሳኔ ይጠና፡፡ ይቻቻ ወ-በ፡፡ ሰአስ አላባ ተረከቻም፡፡ ሰባት ወር፡፡

የምንለያይበት ቁያስ ሪሳኔ እንደርስበለን፡፡ ሪሳኔ መንገድ አላፈን እንደመጣን ለበ እንለለን፡፡ እንደት እንዳታውቀን እንገሏማለን፡፡ ቅዱ ተረከ የስታውቻን አስልቻ መንገድ ያሳተራል? በስወ ይጠናን እንደማውቅት ስው ፍቻቻውና ያገናናል? እንደሙለቻ፡፡ እንደሙስል፡፡

እንዳቻቻ የመማነውን መንገድ እንመለሰለን፡፡ እንደከበት ወደጋለ እናጠነጥፍለን፡፡ እንዳያም ሆኖ እንሰንቀም፡፡ የኩልበት ነገ እንገናቻለን፡፡

ሰኞታዊ ፊዴር

በደረሰው ተንተሬ፡

አውቶ፡

አፍላጂነት ተረጋግሪ፡

ሂደ ስማያንቀዥ ሆኖም፡፡

በቅጽበት የፌተዬትን ለበኩ፡

ማቆቻ፡

በኩ ፍለም አኩው ነገስ፡

ደፊቶ፡፡

ከዚፈ ገበት ቅመል፡

ማይጠቃ፡

ቀና በፊ፡

የጥት ንዑስ ይጠናዣ፡

አንድ ክፋል ቅን ቅዱሳኑ፡

ነፃ ፍቅርና ለማያዙ፡

በርሃን አንብን መተጣቱ፡፡

ዶስታ
ውሃቅ